

**Вищий навчальний заклад
«Університет економіки та права «КРОК»**

Міжнародне фахове видання

**ВЧЕНІ ЗАПИСКИ
УНІВЕРСИТЕТУ «КРОК»**

Випуск тридцять шостий

Реферати статей

В-90   Вчені записки Університету «КРОК»: Реферати статей / Вищий навчальний заклад «Університет економіки та права «КРОК». – Вип. 36. – К., 2014. – 88 с.

У цій збірці розміщені реферати до статей 36-го випуску збірника наукових праць «Вчені записки Університету «КРОК». Реферати містять інформацію про автора(ів) статей, їх контактні дані, а також методологію та результати наукового дослідження викладачів вищих навчальних закладів, наукових установ та інших підприємств і організацій. В рефератах статей визначено їх новизну та практичну значущість. Реферати подано на трьох мовах: українській, російській та англійській.

Збірник рефератів статей є невід’ємною частиною фахового міжнародного видання «Вчені записки Університету «КРОК»

Розділ 1
Економічна теорія

УДК 65.012.8:339.5/9

**Світові емпіричні дослідження щодо впливу
інструментів економічної дипломатії на рівень
економічної безпеки держави**

*О.І. Горбачук, асистент кафедри міжнародної економіки,
Університет економіки та права «КРОК»
sandor61@ukr.net*

Методологія дослідження. Застосовуючи загальнонаукові методи пізнання, здійснено аналітичний огляд сучасних емпіричних досліджень щодо впливу інструментів економічної дипломатії на інтенсивність міжнародних товарних та інвестиційних потоків, а отже – на рівень національної та міжнародної економічної безпеки.

Результати. Проаналізувавши дослідження із зазначеної проблематики, зроблено певні висновки та узагальнення. А саме: у сучасній економічній науці на теоретичному та емпіричному рівнях вдалося довести факт системного впливу інструментів економічної дипломатії на інтенсивність міжнародних торгових та інвестиційних потоків. Цей вплив у сукупності з іншими політико-дипломатичними, економічними, соціальними чинниками позитивно позначається на рівні національної та міжнародної економічної безпеки.

Новизна. Публікації на пострадянському просторі, присвячені економічній дипломатії, не дають однозначної відповіді щодо величини її впливу на глобальні економічні процеси, позаяк мають переважно теоретичний характер. Натомість аналітичний огляд та узагальнення останніх іноземних досліджень засвідчили, що західним фахівцям вдалося значно поглибити та конкретизувати розуміння цієї наукової проблеми за допомогою сучасних методів обробки попередньо зібраних емпіричних і статистичних даних.

Практична значущість. Стаття містить важливу аналітичну інформацію, що може бути використана урядом та дипломатичними представництвами України стосовно визначення пріоритетів у розробленні ефективних стратегій забезпечення економічної безпеки держави в новій глобальній системі господарювання.

Мировые эмпирические исследования по влиянию инструментов экономической дипломатии на уровень экономической безопасности государства

*А.И. Горбачук, ассистент кафедры международной экономики,
Университет экономики и права «КРОК»
sandor61@ukr.net*

Методология исследования. Применяя общенаучные методы познания, осуществлен аналитический обзор современных эмпирических исследований влияния инструментов экономической дипломатии на интенсивность международных товарных и инвестиционных потоков, а следовательно – на уровень национальной и международной экономической безопасности.

Результаты. Проанализировав исследования по указанной проблематике, сделаны определенные выводы и обобщения. А именно: в современной экономической науке на теоретическом и эмпирическом уровнях удалось доказать факт системного влияния инструментов экономической дипломатии на интенсивность международных торговых и инвестиционных потоков. Это влияние в совокупности с другими политико-дипломатическими, экономическими, социальными факторами положительно отражается на уровне национальной и международной экономической безопасности.

Новизна. Публикации на постсоветском пространстве, посвященные экономической дипломатии, не дают однозначного ответа относительно величины ее влияния на глобальные экономические процессы, поскольку имеют преимущественно теоретический характер. Однако аналитический обзор и обобщение последних иностранных исследований показали, что западным специалистам удалось значительно углубить и конкретизировать понимание данной научной проблемы с помощью современных методов обработки предварительно собранных эмпирических и статистических данных.

Практическая значимость. Статья содержит важную аналитическую информацию, которая может быть использована правительством и дипломатическими представительствами Украины в определении приоритетов и разработке эффективных стратегий обеспечения экономической безопасности государства в новой, глобальной системе хозяйствования.

World Empirical Studies Concerning the Impact of the Tools of Economic Diplomacy on the Level of State Economic Security

*O.I. Horbachuk, Teaching Assistant of the International Economics Department, "KROK" University
sandor61@ukr.net*

Research Methodology: using the knowledge of general scientific methods of cognition the analytical review of recent empirical studies concerning the impact of the instruments of economic diplomacy on the intensity of international trade and investment flows and, as a result, on the level of national and international economic security, was conducted.

Results: having done the examination of the publications on the mentioned problematics, some conclusions and generalizations were done. Specifically: in modern economics on the theoretical and empirical level the fact of systemic impact of the economic diplomacy tools on the intensity of international trade and investment flows was proved. This effect together with other political-diplomatic, economic, social factors has a positive impact on the level of national and international economic security.

Novelty: the publications on the post-soviet territory, dedicated to economic diplomacy, do not give a clear answer to the magnitude of its impact on global economic processes, because these publications are mostly theoretical. Therefore, analytical review and synthesis of recent international studies have shown that Western experts were able to deepen significantly and specify the understanding of scientific problems by using modern methods of processing of previously collected empirical and statistical data.

Practical significance: the article contains important analytical information which can be used by the government and the diplomatic missions of Ukraine concerning the prioritization in the development of effective strategies to ensure the economic security of the state in a new, global economic system.

Формування заходів ефективної державної підтримки відтворення ресурсного потенціалу аграрного сектору економіки

*О.О. Клокар, д.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку та аудиту,
Білоцерківський національний аграрний університет
klokar@rambler.ru*

Методологія дослідження. За допомогою системного підходу сформовано основні етапи ефективної державної підтримки відтворення ресурсного потенціалу аграрного сектору економіки та запропоновано заходи з поліпшення їх реалізації.

Результати. Проаналізовано основні етапи ефективної державної підтримки відтворення ресурсного потенціалу аграрного сектору економіки. Встановлено, що реалізація вищевказаних етапів здійснюється завдяки визначенню відповідальних за розвиток агросфери суб'єктів (керівників і працівників державних і приватних структур усіх рівнів). Акцентовано увагу на вагомій ролі вищезазначених суб'єктів у розробленні та реалізації комплексної національної програми розвитку аграрного сектору економіки, контролі за її виконанням й оцінці відповідних результатів.

Новизна. Виявлено, обґрунтовано та проаналізовано етапи формування національної програми розвитку агросфери на макро- та мікрорівнях у контексті трансформації законодавства та напрямів державного впливу на цю категорію (зміна пріоритетів і складових розвитку сільських територій).

Практична значущість. Отримані результати дослідження є підґрунтям для вивчення і практичного розв'язання проблеми ефективного відтворення ресурсного потенціалу аграрного сектору економіки в цілому. Це стосується, передусім, ефективного та комплексного відтворення трудових, земельних, матеріально-технічних, грошових та інших ресурсів у цій галузі. Такий підхід забезпечить комплексне відтворення капіталу агросфери в цілому.

Формирование мероприятий эффективной государственной поддержки воссоздания ресурсного потенциала аграрного сектора экономики

*О.А. Клокар, д.э.н., доцент кафедры бухгалтерского учета и аудита,
Белоцерковский национальный аграрный университет
klokar@rambler.ru*

Методология исследования. С помощью системного подхода сформированы основные этапы эффективной государственной поддержки воссо-

здания ресурсного потенциала аграрного сектора экономики и предложены меры по улучшению их реализации.

Результаты. Проанализированы основные этапы эффективной государственной поддержки воссоздания ресурсного потенциала аграрного сектора экономики. Установлено, что реализация вышеуказанных этапов осуществляется благодаря определению ответственных за развитие агросферы лиц (руководителей и работников государственных и частных структур всех уровней). Акцентировано внимание на весомой роли вышеупомянутых субъектов в разработке и реализации комплексной национальной программы развития аграрного сектора экономики, контроле за ее выполнением и оценке соответствующих результатов.

Новизна. Определены, обоснованы и проанализированы этапы формирования национальной программы развития агросферы на макро- и микроуровнях в контексте трансформации законодательства и направлений государственного влияния на эту категорию (изменение приоритетов и составляющих развития сельских территорий).

Практическая значимость. Полученные результаты исследования являются подпочвой для изучения и практического решения проблемы эффективного воссоздания ресурсного потенциала аграрного сектора экономики в целом. Это касается, прежде всего, эффективного и комплексного воссоздания трудовых, земельных, материально-технических, денежных и других ресурсов в этой отрасли. Данный подход обеспечит комплексное воссоздание капитала агросферы в целом.

UDC 338.242.4-027.236:338.432

Forming of Measures of Effective State Support for Reproduction of Resource Potential in the Agricultural Sector of Economy

*O.O. Klokar, PhD in Economics, Associate Professor
of Accounting and Audit Department,
Bila Tserkva National Agrarian University
klokar@rambler.ru*

Research Methodology. Using a systemic approach, the main stages of effective state support for the reproduction of the resource potential in the agricultural sector of economy were formed, and measures for the improvement of its implementation were proposed.

Results. The basic steps of effective state support for the reproduction of the resource potential in the agricultural sector of economy were analyzed. It was determined that implementation of the above mentioned steps is carried out by the determining of people, responsible for the development of the agro-sphere entities (managers and employees of state and private entities of all levels). Attention

is focused on a valuable role of the above mentioned subjects in the development and implementation of a comprehensive national program of the development of the agricultural sector of economy, its implementation monitoring and evaluation of the relevant results.

Novelty. The stages of the formation of a national program for the development of agro-sphere at the macro- and micro-levels in the context of laws transformation and directions of the state influence on this category (change of priorities and components of the rural areas development) was found, proved and analyzed.

The practical significance. The received research results are the basis for the study and practical solution of the problem of reproduction of the resource potential in the agricultural sector as a whole. It is applied, above all, to effective and comprehensive reproduction of land, logistical, financial and other resources in this sphere. This approach will provide a complete reproduction of agro-sphere capital in general.

Моделювання розвитку соціальної відповідальності бізнесу регіону

*О.В. Коцкій, д.е.н., професор кафедри менеджменту і маркетингу,
Луцький національний технічний університет
koschiyo@rambler.ru*

*І.О. Ворончак, аспірант кафедри менеджменту і маркетингу,
Луцький національний технічний університет
i.voronchak@yandex.ua*

Методологія дослідження. За допомогою аналітичного підходу досліджено стан соціальної відповідальності бізнесу Львівської області. З використанням методу моделювання розроблено модель розвитку соціальної відповідальності бізнесу (СВБ) регіону.

Результати. Проаналізовано сучасний стан соціальної відповідальності бізнесу Львівської області. Оцінено фактори формування регіональних особливостей розвитку СВБ. Запропоновано модель розвитку соціальної відповідальності бізнесу Львівської області, визначено механізми оптимізації розвитку СВБ регіону.

Новизна. Розкрито об'єктивні передумови формування високого рівня соціальної відповідальності бізнесу регіону. Обґрунтовано взаємозв'язок внутрішніх та зовнішніх факторів розвитку СВБ регіону.

Практична значущість. Запропонована модель розвитку соціальної відповідальності бізнесу є науковою базою для формування прогнозів, стратегій і довгострокових програм регіонального розвитку, які складають державні органи та наукові установи економічного та соціального профілю.

Моделирование развития социальной ответственности бизнеса региона

*О.В. Коцкій, д.э.н., профессор кафедры менеджмента и маркетинга,
Луцкий национальный технический университет
koschiyo@rambler.ru*

*И.О. Ворончак, аспирант кафедры менеджмента и маркетинга,
Луцкий национальный технический университет
i.voronchak@yandex.ua*

Методология исследования. С помощью аналитического подхода исследовано состояние социальной ответственности бизнеса Львовской области. С помощью метода моделирования разработана модель развития социальной ответственности бизнеса (СОБ) региона.

Результаты. Проанализировано современное состояние социальной от-

ветственности бизнеса Львовской области. Оценены факторы формирования региональных особенностей развития СОБ. Предложена модель развития социальной ответственности бизнеса Львовской области, определены механизмы оптимизации развития СОБ региона.

Новизна. Раскрыты объективные предпосылки формирования высокого уровня социальной ответственности бизнеса региона. Обоснована взаимосвязь внутренних и внешних факторов развития СОБ региона.

Практическая значимость. Предложенная модель развития социальной ответственности бизнеса является научной базой для формирования прогнозов, стратегий и долгосрочных программ регионального развития, составляемых государственными органами и научными учреждениями экономического и социального профиля.

UDC 303.09:005.35-027.541

Modeling of region business corporate social responsibility development

*O. Koshchiy, Ph.D. in Economics, Professor of Management and Marketing Department
Lutsk National Technical University
koschiyo@rambler.ru*

*I. Voronchak, Postgraduate Student of Management and Marketing Department
Lutsk National Technical University
i.voronchak@yandex.ua*

Research Methodology: Using the analytic approach the state of Lviv region business corporate social responsibility was investigated. Using the modeling method the development model of regional corporate social responsibility was developed.

Results: The current state of Lviv region business corporate social responsibility was analyzed. The factors of the regional peculiarities of the corporate social responsibility development were evaluated. The development model of corporate social responsibility development of business in Lviv region was offered and the mechanisms of corporate social responsibility development optimization were defined.

Novelty: The objective prerequisites for the formation of the high level of corporate social responsibility of business region were revealed. The correlation of internal and external factors of corporate social responsibility of the region business was substantiated.

The practical significance: The proposed model of corporate social responsibility can serve as a scientific basis for the formation of forecasts, strategies and long-term programs for the regional development, which are concluded by the government agencies and scientific institutions of economic and social elevation.

УДК 338.45:631.11(477)“313”(048.3)

Перспективи розвитку агропромислового комплексу України в умовах інформаційної економіки

*П.Ю. Родіонов, аспірант кафедри фінансів, обліку і аудиту,
Національний авіаційний університет
rodionovnau@gmail.com*

Методологія дослідження. У роботі використано такі методи дослідження, як дедукція та індукція, а також структурний аналіз при розгляді особливостей вітчизняного експорту. У ході визначення перспектив розвитку агропромислового комплексу додатково застосовувалися статистичні методи та метод узагальнення.

Результати. З'ясовано структуру експорту вітчизняних товарів, зокрема частку, яку в ній займає продукція сільськогосподарського комплексу. Розглянуто перспективи розвитку цієї галузі та встановлено, що попри стабільні фінансові показники успішний майбутній розвиток української економіки повинен ґрунтуватися на розвиткові науки та виробництві високотехнологічних товарів.

Новизна. Проведений ґрунтовний структурний аналіз аграрного сектору України дає змогу розглянути перспективи його розвитку в контексті вибору пріоритетних напрямків з метою реформування вітчизняної економіки.

Практична значущість. У результаті дослідження структури українського експорту, тенденцій світового ринку агропромислової продукції та аналізу перспектив розвитку сільськогосподарської галузі розроблено пропозиції щодо формування подальшої стратегії розвитку вітчизняної економіки та окремих її галузей.

УДК 338.45: 631.11 (477) “313” (048.3)

Перспективы развития агропромышленного комплекса Украины в условиях информационной экономики

*П.Ю. Родионов, аспирант кафедры финансов, учета и аудита,
Национальный авиационный университет
rodionovnau@gmail.com*

Методология исследования. В работе использованы такие методы исследования, как дедукция и индукция, а также структурный анализ при рассмотрении особенностей отечественного экспорта. В ходе определения перспектив развития агропромышленного комплекса дополнительно применялись статистические методы и метод обобщения.

Результаты. Определена структура экспорта отечественных товаров, в частности доля, которую в ней занимает продукция сельскохозяйственного комплекса. Рассмотрены перспективы развития данной отрасли, установле-

но, что несмотря на стабильные финансовые показатели успешное будущее развитие украинской экономики должно основываться на развитии науки и производстве высокотехнологичных товаров.

Новизна. Проведенный подробный анализ аграрного сектора Украины позволяет впервые рассмотреть перспективы его развития в контексте выбора приоритетных направлений с целью реформирования отечественной экономики.

Практическая значимость. В результате исследования структуры украинского экспорта, тенденций мирового рынка агропромышленной продукции и анализа перспектив развития сельскохозяйственной отрасли разработаны предложения по формированию последующей стратегии развития отечественной экономики и отдельных ее отраслей.

UDC 338.45: 631.11 (477) «313» (048.3)

Prospects of Ukrainian Agroindustrial Complex Development in the Conditions of Informative Economics

*P. Rodionov, Postgraduate Student, Department of Finance, Accounting and Auditing National Aviation University
rodionovnau@gmail.com*

Research Methodology. The research methods such as deduction, induction, and structural analysis are used when considering the peculiarities of the state exports. In the process of determination of the perspectives of agroindustrial complex, additionally the statistical and generalization methods are applied.

Results. As a result of this study, it was revealed the structure of export of domestic goods, including the portion that is covered by agroindustrial complex production. The prospects of the industry development are considered and it was established that despite the stable financial performance the successful future development of the Ukrainian economy must be based on scientific development and production of hi-tech goods.

Novelty. The novelty of this study is determined by the fact that a detailed analysis of the agricultural sector of Ukraine is conducted and it allows for the first time to consider the prospects of its development in the context of selection of priorities directions with aim to reform the domestic economy.

Practical Significance. Practical significance of this work appears as a result of research of the Ukrainian export structure, world market of agroindustrial products tendencies, and analysis of development prospects of agricultural industry, which is carried out in this work, the suggestions relating to formation of the following development strategy of domestic economy and its separate industries are worked out.

Економічні інтереси та цінності як системоутворюючий елемент національної економічної безпеки

*В.В. Рокоча, д.е.н., професор кафедри міжнародної економіки,
Університет економіки та права «КРОК»
virar@KROK.edu.ua.*

Методологія дослідження. Аналіз проблеми здійснювався з використанням системного підходу, завдяки якому стала можливою ідентифікація місця економічних інтересів і цінностей у забезпеченні економічної безпеки країни в умовах економічної глобалізації. Методи наукових абстракцій і від простого до складного, а також функціональний і логічний аналіз дали змогу дослідити взаємозалежність і системність несучих елементів національної економічної безпеки.

Результати. Доведено, що національні економічні інтереси є інтегральними за своєю суттю, їм притаманна внутрішня суперечливість, яка може бути розв'язана шляхом уведення в системи економічної безпеки додаткового елемента – економічні цінності. Виявлено зв'язок між протиріччями економічних інтересів і причинами виникнення економічних небезпек на національному рівні.

Новизна. Запропоновано методологічні підходи до аналізу систем національної економічної безпеки в умовах глобалізаційного розвитку світової економіки, які ґрунтуються на понятті «багаторівневість протистоянь економічних інтересів». Уведено поняття «стикування макро-, мікро- та мегарівнів економічних інтересів». Доведено, що національна економічна безпека є засобом збереження національних економічних інтересів і цінностей.

Практична значущість. На підставі вдосконаленої методології аналізу національної економічної безпеки внесено рекомендації щодо складових механізму її забезпечення.

Экономические интересы и ценности как системообразующий элемент национальной экономической безопасности

*В.В. Рокочая, д.э.н., профессор кафедры международной экономики,
Университет экономики и права «КРОК»
virar@KROK.edu.ua.*

Методология исследования. Анализ проблемы велся с использованием системного подхода, благодаря которому стала возможной идентификация места экономических интересов и ценностей в обеспечении экономической безопасности страны в условиях экономической глобализации. Методы научных абстракций и от простого к сложному, а также функциональный и системный анализ позволили исследовать взаимозависимость и системность несущих элементов национальной экономической безопасности.

Результаты. Доказано, что национальные экономические интересы по своей сущности являются интегральными, им присуща внутренняя противоречивость, которая может быть разрешена путем введения в системы экономической безопасности дополнительного элемента – экономических ценностей. Установлена связь между противоречиями экономических интересов и причинами возникновения экономической опасности на национальном уровне.

Новизна. Предложены методологические подходы к анализу систем национальной экономической безопасности в условиях глобализированного развития мировой экономики, которые базируются на понятии «многоуровневость противостояния экономических интересов». Введено понятие «стыковки макро-, микро- и мегауровней экономических интересов». Доказано, что национальная экономическая безопасность является способом сохранения национальных экономических интересов и ценностей.

Практическое значение. На основе усовершенствованной методологии анализа национальной экономической безопасности предложены рекомендации относительно составляющих ее механизма.

UDC 338.24

Economic interests and values as a core element of national economic security

*V.V. Rokocha, Doctor of Economics, Professor of International
Economics Department, “KROK” University
virar@KROK.edu.ua.*

Research methodology. Problem analysis was carried out using a systematic approach, which made it possible to identify the place of economic interests and values in economic security provision in times of economic globalization. Methods of scientific abstraction and from simple to complex, as well as functional and logical analysis allowed to investigate the interdependence and consistency of bearing elements of national economic security.

Results. It was proved that the national economic interests are integral in their nature, they are characterized by internal contradictions, which can be solved by introducing of the additional element to the system of economic security – economic values. The relation between the contradictions of economic interests and causes of economic hazards at the national level was identified.

Novelty. Methodological approaches to the analysis of national economic security system in terms of the globalization development of the world economy, which are based on the concept of multiple-level system of economic interests confrontation, were offered. The concept of “compatibility of macro-, micro- and mega-levels of economic interests” was proposed. It was proved that the national economic security is a mean of national economic interests and values preserving.

Practical significance. On the basis of the improved methodology of the national economic security analysis the recommendations on the components of the mechanism of its maintenance were made.

Ресурсне забезпечення продовольчої безпеки

*І.І. Румик, к.е.н., доцент кафедри фінансів та банківського бізнесу,
Університет економіки та права «КРОК»
ihorrumyk@yahoo.com*

Методологія дослідження. Використано системний підхід для дослідження наукових підходів до визначення продовольчої безпеки через її ресурсне забезпечення. Велику увагу приділено сучасному трактуванню виробничого потенціалу. Діалектичними та абстрактно-логічними методами оцінено ресурсно-відтворювальний підхід до розуміння сутності продовольчої безпеки.

Результати. Виявлено особливості трактування вченими поняття «продовольча безпека». Досліджено ресурсне забезпечення продовольчої безпеки, яке визначає відтворювальні процеси в агропромисловому комплексі. Розкрито роль та значення виробничого потенціалу, його вплив на продовольчу безпеку в системі економічної безпеки. Запропоновано напрями вдосконалення існуючих наукових положень щодо визначення продовольчої безпеки на основі відтворювально-ресурсного підходу.

Новизна. Досліджено та розкрито суперечності та відмінності сучасних вітчизняних і зарубіжних наукових підходів до трактування поняття «продовольча безпека». На основі цього запропоновано власний підхід до визначення поняття «продовольча безпека» на основі відтворювально-ресурсного підходу та розроблено класифікацію ресурсів, що дає можливість точніше визначити та дослідити їхній вплив на продовольчу безпеку та здійснювати відповідну державну політику.

Практична значущість. На підставі запропонованого відтворювально-ресурсного підходу до визначення продовольчої безпеки розроблено практичні рекомендації, які є науковою базою для уточнення ролі виробничого потенціалу в системі продовольчої безпеки. Використання пропозицій державними органами та науковими установами дасть змогу своєчасно виявляти кризові ситуації в агропромисловому комплексі, підвищити ефективність та конкурентоздатність власного виробництва, рівень продовольчої та економічної безпеки країни.

Ресурсное обеспечение продовольственной безопасности

*И.И. Румык, к.э.н., доцент кафедры финансов и банковского бизнеса,
Университет экономики и права «КРОК»
ihorrumyk@yahoo.com*

Методология исследования. Использован системный подход для исследования научных подходов к определению продовольственной безопас-

ности через ее ресурсное обеспечение. Большое внимание уделено современной трактовке производственного потенциала. Диалектическими и абстрактно логическими методами оценен воспроизводственно-ресурсный подход к пониманию сущности продовольственной безопасности.

Результаты. Обнаружены особенности в трактовке учеными понятия «продовольственная безопасность». Исследовано ресурсное обеспечение продовольственной безопасности, которое определяет воспроизводственные процессы в агропромышленном комплексе. Раскрыта роль и значение производственного потенциала, а также его влияние на продовольственную безопасность в системе экономической безопасности. Предложены направления совершенствования существующих научных положений по определению продовольственной безопасности на основе воспроизводственно-ресурсного подхода.

Новизна. Исследованы и раскрыты противоречия и отличия современных научных подходов к трактовке понятия «продовольственная безопасность». На основании этого предлагается собственный подход к определению понятия «продовольственная безопасность» на основе воспроизводственно-ресурсного подхода, а также разработана классификация ресурсов, что дает возможность точнее определять и исследовать их влияние на продовольственную безопасность и осуществлять соответствующую государственную политику.

Практическая значимость. На основании предложенного подхода к определению продовольственной безопасности разработаны практические рекомендации, которые являются научной базой для уточнения роли производственного потенциала в системе продовольственной безопасности. Использование предложений государственными органами и научными учреждениями позволит своевременно обнаруживать кризисные ситуации в агропромышленном комплексе, повысить эффективность и конкурентоспособность собственного производства, уровень продовольственной и экономической безопасности страны.

UDC 338.439

Resource Provision of Food Security

*I. Rumyk, Ph.D in Economics., Associate Professor of Finance
and Banking Business Department,
«KROK» University
ihorrumyk@yahoo.com*

Research Methodology: Systemic approach is used for the scientific approaches to the determination of food security through its resource provision. A lot of consideration is given to modern interpretation of production potential. By means of dialectical and abstractly logical methods the reproductive-resource approach to understanding of food security essence are estimated.

Results: The features in interpretation of «food security» concept are revealed by different scientists. The resource provision of food security is investigated, which determines reproductive processes in the agroindustrial complex. A role and value of production potential, as well as its influence on food security in the system of economic security is revealed. Directions of existing scientific provisions in relation to determination of food security on the basis of reproductive-resource approach are offered.

Novelty: The contradictions and differences of the modern scientific approaches to the interpretation of food security concept are investigated and revealed. On the basis of the above mentioned, the own approach to the determination of food security concept on the basis of reproductive-resource approach is offered, and also classification of resources is developed, that enables more precisely to determine and investigate their influence on food security and carry out the appropriate public policy.

Practical Significance: On the basis of the offered approach to determination of food security the practical recommendations, which build the scientific base for clarification of role of production potential in the system of food security, are developed. The use offers by state institutions and scientific establishments will allow timely revealing of crisis situations in an agroindustrial complex, improving efficiency and competitiveness of own production, food and state economic security.

Інноваційні ринки України в системі підвищення конкурентоспроможності та безпеки національної економіки

*В.І. Терехов, д.е.н., професор, професор кафедри управління
фінансово-економічною безпекою,
Університет економіки та права «КРОК»
victor @ krok.edu.ua*

*Б.М. Одягайло, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності та логістики,
Університет економіки та права «КРОК»
odiagailobm @ gmail.com*

Методологія дослідження. За допомогою проведеного системного аналізу подано концептуальні засади формування вітчизняних ринків інновацій, як узагалі, так і на рівні регіонів, з метою забезпечення наукового підґрунтя для подальшого впровадження цієї ідеї в практику.

Результати. Проаналізовано сучасний стан ринку інновацій як пріоритетної складової загальної стратегії підвищення конкурентоспроможності держави, захисту вітчизняних підприємств на зовнішніх ринках і підтримка конкуренції з метою забезпечення тісної інтеграції виробництва, фінансів, освіти, науки, сприяння випереджаючому розвитку науково-технічної сфери.

Новизна. Запропоновано складові елементи інноваційного ринку, за наявності яких цей ринок здатен створити передумови для комплексного інноваційного розвитку на основі використання малих підприємств та інтелектуального потенціалу, пов'язати попит на інновації з пропозицією та допомоги споживачам впровадити їх у практичну діяльність.

Практична значущість. На підставі проведеного дослідження попиту та пропозиції інновацій запропоновано логістичне вікно впливу факторів конкурентоспроможності, які можна формально подати системою рівнянь, яка відображає напрямки потоків товарів і капіталів у зовнішньоекономічному секторі країни.

Инновационные рынки Украины в системе повышения конкурентоспособности и безопасности национальной экономики

*В.И. Терехов, д.э.н., профессор, профессор кафедры управления
финансово-экономической безопасностью,
Университет экономики и права «КРОК»
victor @ krok.edu.ua*

*Б.М. Одягайло, д.э.н., профессор, профессор кафедры менеджмента
внешнеэкономической деятельности и логистики,
Университет экономики и права «КРОК»
odiagailobm @ gmail.com*

Методология исследования. С помощью проведенного системного анализа поданы концептуальные принципы формирования отечественных рынков инноваций, в том числе на уровне регионов, с целью обеспечения научной почвы для последующего внедрения данной идеи в практику.

Результаты. Проанализировано современное состояние рынка инноваций как приоритетной составляющей общей стратегии повышения конкурентоспособности государства, защиты отечественных предприятий на внешних рынках и поддержка конкуренции с целью обеспечения тесной интеграции производства, финансов, образования, науки, содействия опережающему развитию научно-технической сферы.

Новизна. При условии наличия всех необходимых элементов инновационный рынок способен создать предпосылки для комплексного инновационного развития на основе использования малых предприятий и интеллектуального потенциала, завязать спрос на инновации с предложением и помощи потребителям внедрить их в практическую деятельность.

Практическая значимость. На основании проведенного исследования спроса и предложения инноваций, предложено логистическое окно влияния факторов конкурентоспособности, которые можно формально представить системой уравнений, которая отображает направления потоков товаров и капиталов во внешнеэкономическом секторе страны.

Innovative markets of Ukraine in the increasing system of the national economy competitiveness and security

*V.I. Terekhov, PhD in Economics, Professor Financial and Economic Security Management Department
"KROK" University
victor @ krok.edu.ua*

*B.M. Odiahailo, PhD in Economics, Professor, Foreign Economic Activity Management and Logistics Department
"KROK" University
odiagailobm @ gmail.com*

Research methodology. With the help of the conducted systemic analysis the conceptual principles of the formation of the innovations domestic markets in general, as well as at the level of regions, with the purpose of providing of scientific basis for subsequent introduction of this idea in practice, were given.

Results. The modern state of the innovations market as a priority constituent part of general strategy of the increasing of the state competitiveness, defence of domestic enterprises on the foreign markets and support of competition with the purpose of providing the close integration of production, finances, education, science, assistance to passing ahead development of scientific and technical sphere, was analyzed.

Novelty. A constituent elements of the innovation market were offered, under which this market is able to create the prerequisites for the comprehensive innovation development through the use of small businesses and intellectual potential, to tie the demand for innovation with the supply and help the customers implement them in practice.

Practical significance. On the basis of the conducted research of innovations demand and supply, the logistic window of competitiveness factors influence, which can be formally represented by the system of equalizations, was offered. The system of equalizations represents directions of flows of commodities and capitals to the foreign economic sector of the country.

Основні загрози економічній безпеці держави та шляхи зменшення їхнього руйнівного впливу

*О.І. Шайдоров, здобувач кафедри управління
фінансово-економічною безпекою,
Університет економіки та права «КРОК»
0955769864@mail.ru*

Методологія дослідження. Теоретичною та методологічною основою дослідження є діалектичний метод пізнання та системний підхід до вивчення економічних явищ і процесів. Поставлені у статті завдання розв'язано за допомогою таких методів: монографічний (при дослідженні загроз економічній безпеці з позиції небезпеки для держави), економіко-статистичний (при проведенні групування загроз економічній безпеці з метою визначення основних завдань державної політики в період ринкових реформ) та абстрактно-логічний (при формуванні теоретичних узагальнень і висновків). Використано також специфічні методи групування та ранжування для ідентифікації найбільших загроз.

Результати. У процесі дослідження сформовано дві групи загроз, ранжованих за вразливістю активів і величиною втрат, що пов'язані з їхніми руйнівними наслідками. Визначено основні завдання державної політики щодо запобігання особливо небезпечним для національної безпеки загрозам і негативним чинникам, що їх породжують в економічній, соціальній, військовій, інформаційній та екологічній сферах.

Новизна. Запроваджено методичний підхід до класифікації та ранжування загроз і негативних чинників небезпеки за критеріями вразливості активів і величиною втрат через їхній руйнівний вплив.

Практичне значення. Розроблено першочергові шляхи запобігання руйнівному впливові найбільших загроз економічній безпеці держави.

Основные угрозы экономической безопасности государства и пути уменьшения их разрушительного влияния

*А.И. Шайдоров, соискатель кафедры управления
финансово-экономической безопасностью,
Университет экономики и права «КРОК»
0955769864@mail.ru*

Методология исследования. Теоретической и методологической основой исследования является диалектический метод познания и системный подход к изучению экономических явлений и процессов. Поставленные в статье задачи решены с помощью следующих методов: монографический

(при исследовании угроз экономической безопасности с позиции опасности для государства), экономико-статистический (при проведении группирований угроз экономической безопасности с целью определения основных задач государственной политики в период рыночных реформ) и абстрактно-логический (при формировании теоретических обобщений и выводов). Используются также специфические методы группирования и ранжирования для идентификации наиболее серьезных угроз.

Результаты. В процессе исследования получены две группы угроз, ранжированных по уязвимости активов и величине потерь, связанных с их разрушительными последствиями. Определены основные задачи государственной политики по предотвращению особо опасных для национальной безопасности угроз и негативных факторов, которые их порождают в экономической, социальной, военной, информационной и экологической сферах.

Новизна. Внедрен методологический подход к классификации и ранжированию угроз и негативных факторов опасности по критериям уязвимости активов и величине потерь, связанных с их разрушительным влиянием.

Практическое значение. Разработаны первоочередные пути предотвращения разрушительного влияния основных угроз экономической безопасности государства.

UDC 330.1

The Most Vulnerable Threats of State Economic Security and the Ways of their Destructive Influence Diminishing

*Shaydorov O., External PhD student of Financial
and Economic Security Management Department
“KROK” University
0955769864@mail.ru*

Research Methodology. Theoretical and methodological basis for research is a dialectical method of cognition and systemic approach to the study of the economic phenomena and processes. The objectives set in the article were developed by the following methods: monographic (within research of economic security threats from position of danger for the state), economical and statistical (during grouping of economic security threats with the aim of determination of public policy main tasks in the period of market reforms) and abstractly logical (at formation of theoretical generalizations and conclusions). In addition the specific methods of grouping and ranking were used for authentication of the most impressionable threats.

Results. In the process of research we received two groups of threats ranked according to assets impressionability and loss size related to their destructive consequences. The main tasks of public policy in relation to prevention of espe-

cially dangerous for national security threats and negative factors that generate them in economic, social, military, informative and ecological spheres are determined.

Novelty. The methodical approach to classification and ranking of threats and negative factors of danger on the criteria of assets impressionability and losses size through their destructive influence.

Practical Significance. The primary ways of prevention of destructive influence of the most impressionable threats to state economic security are developed.

Розділ 2

Фінанси

УДК 65.012.8:338.27

До питання методології прогнозування фінансової безпеки суб'єктів підприємницької діяльності

*В.І. Грушко, д.е.н., професор,
Університет економіки та права «КРОК»
Shpileryulia11@yandex.ru*

*Т.В. Ганущак, к.е.н.,
Університет економіки та права «КРОК»
Ganushchak_t@ukr.net*

Методологія дослідження. У ході проведення дослідження було використано такі методи: логічного узагальнення, діалектичний метод пізнання економічних явищ – для визначення змісту поняття «фінансова безпека підприємства»; графічний метод застосовувався для розроблення структури фінансової безпеки підприємств, функціонування цієї структури, використання графіка прогнозу поголів'я сільськогосподарської птиці.

Результати дослідження. У статті досліджено підходи до економічної категорії «фінансова безпека підприємства». Запропоновано структуру системи фінансової безпеки підприємств птахівництва та модель функціонування системи фінансової безпеки підприємств птахівництва. Проаналізовано підходи до прогнозу галузі птахівництва.

Новизна. Розроблено структуру системи фінансової безпеки підприємств птахівництва; запропоновано модель функціонування системи фінансової безпеки підприємства птахівництва.

Практична значущість. Запропоновані методи та моделі прогнозування фінансової безпеки суб'єктів підприємницької діяльності дають можливість підвищити безпеку підприємств галузі птахівництва та є базовими для всіх суб'єктів господарювання цієї сфери, однак потребують врахування індивідуального підходу.

К вопросу методологии прогнозирования финансовой безопасности субъектов предпринимательской деятельности

*В.И. Грушко, д.э.н., профессор,
Университет экономики и права «КРОК»
Shpileryulia11@yandex.ru*

*Т.В. Ганущак, к.э.н.,
Университет экономики и права «КРОК»
Ganushchak_t@ukr.net*

Методология исследования. При написании статьи использовались следующие методы: логического обобщения, диалектический метод познания экономических явлений – для определения содержания понятия «финансовая безопасность предприятия»; графический метод применен для разработки структуры финансовой безопасности предприятий, функционирования этой структуры, использования графика прогноза поголовья сельскохозяйственной птицы.

Результаты исследования. В статье исследованы подходы к экономической категории «финансовая безопасность предприятия». Предложена структура системы финансовой безопасности предприятий птицеводства и модель функционирования системы финансовой безопасности предприятий птицеводства. Проанализированы подходы к прогнозу отрасли птицеводства.

Новизна. Разработана структура системы финансовой безопасности предприятий птицеводства; предложена модель функционирования системы финансовой безопасности предприятия птицеводства.

Практическая значимость. Предложенные модели дают возможность повысить безопасность отрасли птицеводства и являются базовыми для всех субъектов ведения хозяйства, однако требуют учета индивидуального подхода.

Concerning the Issue of Methodology of the Finance Security Foreseeing of the Enterprise Activity Entities

*V. Hrushko, PhD in Economics, Professor
Finances and Bank Business Department, “KROK” University
Shpileryulia11@yandex.ru*

*T. Ganushchak, PhD in Economics
Finances and Bank Business Department, “KROK” University
Ganushchak_t@ukr.net*

Research Methodology. In the process of article writing the following

methods have been applied, such as: logical concluding, dialectical method of economical phenomena investigation for determination of the content notion “enterprise financial security”, graphical method was applied to create the structure of financial security of the enterprise, functioning of this structure, use of the graphic to foresee the live stock of the poultry.

Results. The article deals with approaches to economical category “enterprise financial security”. The system of financial security of the poultry enterprise is suggested and the model of system functioning of financial security of poultry enterprise is offered. The approaches to financial security of the poultry enterprise have also been analyzed.

Novelty. The structure of financial security system of the poultry enterprise is developed, the model of new functioning system of financial security of the poultry enterprise is offered.

Practical Significance. The suggested models enable to raise the security in poultry enterprise and appear to be basic for all business entities, but at the same time they require individual approach.

Збалансованість страхового портфеля як ключовий фактор фінансово-економічної безпеки страховика

*В.М. Кудак, аспірант кафедри управління
фінансово-економічною безпекою,
Університет економіки та права «КРОК»
V.Kudak@meta.ua*

Методологія дослідження. Шляхом використання загальнонаукових методів аналізу та синтезу було аргументовано важливість побудови збалансованого портфеля в страхових компаніях як інструменту реалізації стратегії та забезпечення фінансово-економічної безпеки страхових компаній. Із використанням економіко-математичного моделювання сформовано математичну модель оптимізації страхового портфеля.

Результати. Визначено роль збалансованості страхового портфеля в контексті забезпечення фінансово-економічної безпеки страховика, встановлено ключові параметри із забезпечення збалансованості страхового портфеля в страхових компаніях. Запропоновано підхід, що дає змогу з використанням еталонного страхового портфеля оцінювати рівень збалансованості портфеля для страхових компаній.

Новизна. Розкрито об'єктивні передумови з дотримання збалансованості страхового портфеля в управлінні системою економічної безпеки страхової компанії та забезпеченні її на належному рівні. Запропоновано еталонну модель страхового портфеля страхової компанії.

Практична значущість. Аргументовано важливість збалансування страхового портфеля страхової компанії. Розроблені рекомендації щодо оптимальної диверсифікації страхового портфеля для цієї компанії є запорукою надійності системи її фінансово-економічної безпеки. В свою чергу це дає можливість прогнозувати розвиток подальших дій і коригувати стратегію розвитку компанії спрямовану на зміцнення економічної безпеки.

Сбалансированность страхового портфеля как ключевой фактор финансово-экономической безопасности страховщика

*В.М. Кудак, аспирант кафедры управления
финансово-экономической безопасностью,
Университет экономики и права «КРОК»
V.Kudak@meta.ua*

Методология исследования. Путем использования общенаучных методов анализа и синтеза была аргументирована важность построения сбалан-

сированного портфеля в страховых компаниях как инструмента реализации стратегии и обеспечения финансово-экономической безопасности страховых компаний.

Результаты. В статье рассматривается роль сбалансированности страхового портфеля в контексте обеспечения финансово-экономической безопасности страховщика, определяются ключевые параметры по обеспечению сбалансированности страхового портфеля в страховых компаниях. Предложен подход, позволяющий с использованием эталонного страхового портфеля оценивать уровень сбалансированности портфеля для страховых компаний.

Новизна. Раскрыты объективные предпосылки по соблюдению сбалансированности страхового портфеля в управлении системой экономической безопасности страховой компании и обеспечении ее на должном уровне. Предложена эталонная модель страхового портфеля страховой компании.

Практическая значимость. Аргументирована важность сбалансирования страхового портфеля страховой компании. Сформированы рекомендации относящиеся к оптимальной диверсификации страхового портфеля которые являются инструментом обеспечения надежности системы финансово-экономической безопасности страховой компании. Это в свою очередь дает возможность прогнозировать развитие дальнейших действий компании и корректировать стратегию развития направленную на укрепление ее экономической безопасности.

UDC 65.012.8:368

Equation of insurance portfolio as a key factor of the underwriter's financial and economic security

*V. M. Kudak, Postgraduate Student, Financial
and Economic Security Management Department,*

“KROK” University

V.Kudak@meta.ua

Research methodology. By using general scientific methods of analysis and synthesis the importance of “balanced portfolio modeling” in the insurance companies and securing financial and economic security of insurance companies was reasoned. With the use of economic and mathematical modeling the mathematical model of the insurance portfolio optimization was formed.

Results. This article considers the role of the equation of insurance portfolio as a tool to secure financial and economic security of an underwriter. Also key factors to secure the equation of an insurance portfolio in the insurance companies were determined. The approach enabling with the use of “sample insurance portfolio” to estimate the level of portfolio equation for insurance companies was suggested.

Novelty. The objective conditions to observe the “equation” of insurance portfolio in the insurance company economic security system management and provide it on the proper level were revealed. The “reference model” of the insurance company portfolio was suggested.

Practical significance. Argued importance of збалансування of insurance brief-case of insurance company. Recommendations are developed in relation to optimum diversification of insurance brief-case for this company is the mortgage of failsafety it фінансово-економічної safety. In same queue it enables to forecast development of subsequent actions and correct strategy of development of company directed on strengthening of economic security.

Оподаткування нерухомості в Україні: проблеми запровадження та перспективи функціонування

Л.Д. Тулуш, к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів та банківського бізнесу,

*Університет економіки та права «КРОК»
tulush@ukr.net*

Методологія дослідження. Комплексне дослідження проблем запровадження та перспектив функціонування податку на нерухоме майно в Україні здійснено на основі системного підходу з використанням методів співставлення, узагальнення, порівняння, групування, структурно-функціонального аналізу, прогнозування та адаптації, табличного та графічного методів представлення інформації.

Результати. Проведено аналіз наявних проблем і здійснено оцінку перспектив функціонування податку на нерухоме майно в Україні, узагальнено методологічні засади формування механізму справляння податку, розкрито зарубіжний досвід оподаткування в цій сфері, виявлено особливості справляння податку у вітчизняних економічних реаліях.

Новизна. Визначено особливості формування механізму справляння податку на нерухоме майно при його запровадженні в Україні, охарактеризовано вплив передбаченого Податковим кодексом України порядку оподаткування житлової нерухомості на вирішення проблеми вирівнювання доходів населення, окреслено перспективи податку на нерухомість у перші роки функціонування в Україні.

Практична значущість. Сформульовані у статті висновки та практичні рекомендації можуть бути використані профільними міністерствами в процесі розроблення законопроектів, порядків, інструкцій при вдосконаленні механізму майнового оподаткування, а також при розробленні стратегічних програм соціально-економічного розвитку територіально-адміністративних одиниць.

Налогообложение недвижимости в Украине: проблемы введения и перспективы функционирования

Л.Д. Тулуш, к.э.н., доцент, доцент кафедры финансов и банковского бизнеса,

*Университет экономики и права «КРОК»
tulush@ukr.net*

Методология исследования. Комплексное исследование проблем введения и перспектив функционирования налога на недвижимое имущество

в Украине осуществлено на основе системного подхода с использованием методов сопоставления, обобщения, сравнения, группировок, структурно-функционального анализа, прогнозирования и адаптации, табличного и графического методов представления информации.

Результаты. Проведены анализ существующих проблем и оценка перспектив функционирования налога на недвижимое имущество в Украине, обобщены методологические основы формирования механизма взимания налога, раскрыт зарубежный опыт налогообложения в данной сфере, выявлены особенности взимания налога в отечественных экономических реалиях.

Новизна. Определены особенности формирования механизма взимания налога на недвижимое имущество на этапе его внедрении в Украине, охарактеризовано влияние предусмотренного Налоговым кодексом Украины порядка налогообложения жилой недвижимости на решение проблемы выравнивания доходов, намечены перспективы налога на недвижимость в первые годы функционирования в Украине.

Практическая значимость. Сформулированные в статье выводы и практические рекомендации могут быть использованы профильными министерствами при разработке законопроектов, порядков, инструкций при совершенствовании механизма имущественного налогообложения, а также при разработке стратегических программ социально-экономического развития территориально-административных единиц.

UDC 336.226:631.16

Taxation of real estate in Ukraine: problems of introduction and prospects of the operation

*L.D. Tulush, Ph.D., Associate Professor of Finance
and Banking Business Department,
“KROK” University
tulush@ukr.net*

Research Methodology. A comprehensive study of the problems of the introduction and prospects of the operation of real estate tax in Ukraine was conducted on the basis of the systemic approach, together with the usage of the methods of correlation, synthesis, comparison, grouping, structural and functional analysis, forecasting and adaptation, tables and graphic methods of information presenting.

Results. The analysis of current problems was conducted and the evaluation of the prospects of the functioning of the tax on real estate in Ukraine was conducted, the methodological principles of the tax collection mechanism formation were generalized, the international experience in the area of taxation was revealed, the tax collection features in domestic economic realities were found.

Novelty. The features of the property tax collection mechanism formation during its implementation in Ukraine were defined, the impact of the order of residential properties taxation on the solving of the problems of income equalization presupposed by the Tax Code of Ukraine was described, the prospects of the real estate tax in the first years of operation in Ukraine were outlined.

The practical significance. Formulated in the article conclusions and practical recommendations could be used by the specialized ministries while developing the laws, orders, instructions of the improving of the property taxation mechanism, as well as while developing the strategic social and economic development of the territory administration units.

Розділ 3
Міжнародна економіка

УДК 339:330.4:65.012.8

**Становлення моделей економічної безпеки країн
в інформаційному суспільстві**

*С.Л. Дубиківський, здобувач кафедри управління
фінансово-економічною безпекою,
Університет економіки та права «КРОК»
stas.d76@gmail.com*

Методологія дослідження. За використанням історико-генетичного підходу проаналізовано еволюцію становлення моделей економічної безпеки країн інформаційного суспільства.

Результати. Проаналізовано особливості генези моделей країн з інформаційною економікою. Сформовано узагальнені характеристики оптимальної моделі розвитку країни з інформаційною економікою.

Новизна. Визначено модель соціально-економічного розвитку країн з інформаційною економікою як найкращу модель економічної безпеки країн.

Практична значущість. Отримані результати сприятимуть удосконаленню розробок безпечних національних моделей розвитку країн інформаційного суспільства. Це сприятиме підвищенню конкурентоспроможності національних економік і покращенню якості життя.

УДК 339:330.4:65.012.8

**Становление моделей экономической безопасности
стран в эпоху информационного общества**

*С.Л. Дубиковский, соискатель кафедры управления
финансово-экономической безопасностью,
Университет экономики и права «КРОК»
stas.d76@gmail.com*

Методология исследования. С использованием исторически-генетического подхода проанализирована эволюция становления моделей экономической безопасности стран информационного общества.

Результаты. Проанализированы особенности генезиса моделей стран с информационной экономикой. Сформированы обобщенные характеристики оптимальной модели развития страны с информационной экономикой.

Новизна. Определена модель социально-экономического развития стран с информационной экономикой как наилучшая модель экономической безопасности страны.

Практическая значимость. Полученные результаты будут способствовать усовершенствованию разработок безопасных национальных моделей развития стран информационного общества. Это будет способствовать повышению конкурентоспособности национальных экономик и улучшению качества жизни.

UDC 339:330.4:65.012.8

The formation of the countries economic security models in the information society

*S.L. Dubykivskyi, External PhD Student of Financial
and Economic Security Management Department,
“KROK” University
stas.d76@gmail.com*

Research Methodology. Using the historical-genetic approach the evolution of formation of the countries economic security models in the information society was analyzed.

Results. The features of the genesis of the countries with the information economy models were analyzed. The generalized characteristics of an optimal model of development of the country with the information economy was formed.

Novelty. The model of social and economic development of the countries with the information economy as the best model of the country economic security was defined.

The practical significance. The results will contribute to the improvement of developments of the secure national models of development of the information society countries. This will contribute to the increasing of the competitiveness of national economies and improve the quality of life.

Трансформаційні перетворення банківського сектору Євросоюзу в посткризовий період

*В.Г. Кабанов, к.е.н., доцент кафедри міжнародного бізнесу,
Університет економіки та права «КРОК»
kvg1254@gmail.com*

*К.В. Цеков, магістрант,
Університет економіки та права «КРОК»
akafose@ukr.net*

Методологія дослідження. За допомогою системного підходу досліджено стан банківської галузі в Європейському Союзі в посткризовий період. Дослідницькими методами визначено основні сфери трансформаційних перетворень банківської індустрії ЄС.

Результати. Розглянуто і проаналізовано основні напрями трансформацій у банківському секторі ЄС. Розглянуто динаміку кредитування банківськими установами підприємств у посткризовий період і рівень боргу в країнах Євросоюзу, як приватного, так і державного. Досліджено аспекти реформування регулятивної системи в ЄС.

Новизна. Проаналізовано тенденції в банківському секторі ЄС протягом останніх років. Досліджено останні новації в банківській галузі Євросоюзу, визначено їх основні недоліки та ризики.

Практична значущість. Проведене дослідження слугуватиме підґрунтям для подальшого аналізу і розгляду деяких аспектів реформування банківської галузі ЄС.

Трансформационные преобразования банковского сектора Евросоюза в посткризисный период

*В.Г. Кабанов, к.э.н., доцент кафедры международного бизнеса,
Университет экономики и права «КРОК»
kvg1254@gmail.com*

*К.В. Цеков, магистрант,
Университет экономики и права «КРОК»
akafose@ukr.net*

Методология исследования. С помощью системного подхода исследовано состояние банковской отрасли в Европейском Союзе в посткризисный период. Исследовательскими методами определены основные сферы трансформационных преобразований банковской индустрии в ЕС.

Результаты. Рассмотрены и проанализированы основные направления

трансформаций в банковском секторе ЕС. Рассмотрена динамика кредитования банковскими учреждениями предприятий в посткризисный период и уровень долга в странах Евросоюза, как частного, так и государственного.

Новизна. Проанализированы тенденции в банковском секторе ЕС на протяжении последних лет. Исследованы последние новации в банковской отрасли Евросоюза, определены их основные недостатки и риски.

Практическая значимость. Проведенное исследование будет служить основой для дальнейшего анализа и рассмотрения некоторых аспектов реформирования банковской отрасли ЕС.

UDC УДК 336.71:061.1ЕС

Transformations of the banking sector of the European Union in post-crisis period

*V.H. Kabanov, Ph.D. in Economics, Assistant Professor
of International Business Department,
«KROK» University
kvg1254@gmail.com*

*K.V. Tsekov, Master's Degree student
«KROK» University
akafose@ukr.net*

Research Methodology. Using the systemic approach the state of the banking sector in the European Union in the post-crisis period was investigated. Using the research methods the main spheres of transformations of banking industry of the EU were defined.

Results. The main lines of transformations in the banking sector of the EU were considered and analyzed. The dynamics of lending of the enterprises by banking institutions in the post-crisis period and the level of debt in EU countries, private as well state one, were considered. Aspects of the reforming of the regulatory system in the EU were investigated.

Novelty. Trends in the banking sector of EU of the latest years were analyzed. The latest novelties in the banking industry of the EU were investigated, its main drawbacks and risks were defined.

The practical significance. The conducted research will serve as a basis for the further analysis and consideration of some aspects of the reformation of the EU banking industry.

Статистичні бази даних міжнародних організацій як джерело інформації щодо розвитку туристичної індустрії

*В.І. Терещук, кандидат політичних наук, доцент,
заступник завідувача кафедри міжнародних відносин та інформації,
Університет економіки та права «КРОК»
vtereshchuk@yahoo.com*

Методологія дослідження. На основі ситуаційного, порівняльного та контент-аналізу з'ясовано особливості статистичних баз даних міжнародних організацій як джерела інформації щодо розвитку туристичної індустрії.

Результати. Проаналізовано бази даних міжнародних інституцій як джерела статистичної інформації про розвиток туристичної індустрії. Охарактеризовано показники, що мають відношення до туристичної галузі. Визначено характер доступу до них, хронологічні рамки охоплення тощо.

Новизна. Виявлені автором характеристики інформаційного наповнення статистичних баз даних різних міжнародних інституцій дають комплексне бачення можливостей і доступності даних, що відображають статистику розвитку туристичної галузі.

Практична значущість. Результати дослідження можуть бути використані в ході проведення інформаційно-аналітичних досліджень розвитку туристичної індустрії в окремих країнах та регіонах світу, а також світу в цілому. Це відкриває можливості ретроспективної оцінки ситуації, побудови адекватних прогностичних моделей майбутнього розвитку, а також виявлення як проблемних, так і перспективних напрямів туристичної галузі.

Статистические базы данных международных организаций как источник информации по развитию туристической индустрии

*В.И. Терещук, кандидат политических наук, доцент,
заместитель заведующего кафедрой международных
отношений и информации,
Университет экономики и права «КРОК»
vtereshchuk@yahoo.com*

Методология исследования. На основе ситуационного, сравнительного и контент-анализа выяснены особенности статистических баз данных международных организаций как источника информации по развитию туристической индустрии.

Результаты. Рассмотрены базы данных международных организаций

как источника статистической информации о развитии туристической индустрии. Охарактеризованы показатели, имеющие отношение к туристической отрасли. Определен характер доступа к ним, хронологические рамки охвата и т.д.

Новизна. Выявленные автором характеристики информационного наполнения статистических баз данных различных международных институтов дают комплексное видение возможностей и доступности данных, отражающих статистику развития туристической отрасли.

Практическая значимость. Результаты исследования могут быть использованы при проведении информационно-аналитических исследований развития туристической индустрии в отдельных странах и регионах мира, а также мира в целом. Это открывает возможности ретроспективной оценки ситуации, построения адекватных прогностических моделей будущего развития, а также выявления как проблемных, так и перспективных направлений туристической отрасли.

UDC 004.6:379.85:327.7

Statistical Databases of International Organizations as a Source of Information on Tourism Industry Development

*V.I. Tereshchuk, Ph.D. in Political Sciences, Associate Professor,
Deputy Head of Department of International Relations and Information,
“KROK” University
vtereshchuk@yahoo.com*

Research Methodology: Based on case study, comparative analysis, and content analysis the features of statistical databases of international organizations as sources of information for the development of tourism industry are analysed.

Results: The paper examines the databases of international organizations as a source of statistical information concerning tourism industry. The indicators relevant to the tourism industry are characterized. Access mode, chronological coverage etc are identified.

Novelty: The characteristics of the informational content of statistical databases of various international institutions, identified by the author, provide a comprehensive vision of spectrum and accessibility to the data that reflect the statistics of the tourism industry.

Practical Significance: The results of the research can be used during the conduction of the informational and analytical research of the tourism industry in particular countries and world regions, and in the world at large. This opens up the possibilities of retrospective assessing of situation, building adequate predictive models for future development, as well as identifying both the problem and promising areas of the tourism industry.

Розділ 4
Економіка підприємства

УДК 331.108.37

**Сучасні підходи до розуміння поняття «безпека праці»
та «безпека праці будівельного підприємства»**

*В.М. Андрієнко, к.і.н., доцент, докторант,
Університет економіки та права «КРОК»
andrienko-vm@ukr.net*

Методологія дослідження. За допомогою системного аналізу досліджено різноманітні наукові підходи сучасних вчених до вирішення проблеми визначення поняття «безпека праці». Ґрунтуючись на використанні методів аналізу та синтезу, індукції та дедукції сформульовано нові поняття «безпека праці» та «безпека праці на будівельному підприємстві».

Результати. Досліджено сучасні підходи до трактування поняття «безпека праці». Встановлено взаємозв'язок між поняттями «охорона праці», «техніка безпеки», «виробнича санітарія», «гігієна праці» та «безпека праці». Досліджено зв'язок між безпекою праці та системою економічної безпеки будівельного підприємства.

Новизна. Запропоновано авторське визначення понять «безпека праці» та «безпека праці на будівельному підприємстві». Розроблено структурно-логічну схему, яка розкриває сутність і взаємозв'язки таких понять, як «умови праці на будівництві», «гігієна праці на будівельних підприємствах», «охорона праці в будівництві» та «безпека праці на будівельному підприємстві».

Практична значущість. На підставі вдосконаленої методології дослідження безпеки праці на будівельних підприємствах як підсистеми економічної безпеки будівельних підприємств введено нові поняття, що сприятиме розробці нового підходу до вивчення даної проблеми.

Современные подходы к пониманию понятия «безопасность труда» и «безопасность труда строительного предприятия».

*В.М.Андриенко, к.и.н., доцент, докторант,
Университет экономики и права «КРОК»
andrienko-vm@ukr.net*

Методология исследования. С помощью системного подхода исследованы различные научные подходы современных ученых к решению проблемы определения понятия «безопасность труда». Основываясь на использовании методов анализа и синтеза, индукции и дедукции сформулированы новые понятия «безопасность труда» и «безопасность труда на строительном предприятии».

Результаты. Исследованы современные подходы к трактовке понятия «безопасность труда». Установлена взаимосвязь между понятиями «охрана труда», «техника безопасности», «производственная санитария», «гигиена труда» и «безопасность труда». Исследована связь между безопасностью труда и системой экономической безопасности строительного предприятия.

Новизна. Предложено авторское определение понятий «безопасность труда» и «безопасность труда на строительном предприятии». Разработано структурно-логическую схему, которая раскрывает сущность и взаимосвязи таких понятий, как «условия труда на стройке», «гигиена труда на строительных предприятиях», «охрана труда в строительстве» и «безопасность труда на строительном предприятии».

Практическая значимость. На основании усовершенствованной методологии исследования безопасности труда на строительных предприятиях как подсистемы экономической безопасности строительных предприятий введены новые понятия, что будет способствовать разработке нового подхода к изучению данной проблемы.

Modern going near understanding of concept «safety of labour» and «safety of labour of a builddenterprise»

*V.Andrienko, Ph.D., associate professor,
University of Economics and Law “KROK”
andrienko-vm@ukr.net*

Survey Methodology. Using a systematic approach in investigates various scientific approaches of modern scientists to solve the problem of the definition of “work`ssafety”. Based on the use of methods of analysis and synthesis, induction and deduction formulated the new concept of “Safety” and “Safety in the construction business.”

Results. The modern approach to the interpretation of the term “work`s safety”. The relation between the concepts of “labor protection”, “safety”, “industrial sanitation”, “occupational health” and “work`s safety”. The connection between safety and economic security of the system construction company.

Novelty. The author definition of “work`s safety” and “work`s safety in the construction business”. The structural and logical scheme that reveals the nature and relationships of concepts such as “working conditions in construction”, “Health in construction enterprises”, “Occupational Health in Construction” and “Safety in the construction business.”

The practical significance. Based on the improved research methodology safety on construction enterprises as economic security subsystem construction companies introduced new concepts that will help develop a new approach to the study of this problem.

Теоретичні аспекти оцінки конкурентоспроможності підприємства в умовах міжнародної інтеграції

*К.Г. Ваганов, кандидат економічних наук,
доцент кафедри міжнародної економіки,
Університет економіки та права «КРОК»
intertrade@rambler.ru*

Методологія дослідження. За допомогою системного підходу досліджено теоретичні аспекти поняття «конкурентоспроможність підприємства». Використання порівняльного аналізу дало змогу сформулювати загальні тенденції в оцінці конкурентоспроможності декількох різних теоретичних підходів.

Результати. Систематизовано наукові думки вітчизняних і зарубіжних науковців з приводу конкурентоспроможності підприємства та його потенціалу. На основі аналізу запропонованих підходів до оцінки конкурентоспроможності підприємства сформульовано загальний напрям проведення такої оцінки. Аргументовано актуальність пошуку уніфікованих методів оцінки ефективності господарської діяльності в умовах пошкваллення міжнародних інтеграційних процесів.

Новизна. Аргументовано недоцільність поділу на окремі складові оцінки конкурентоспроможності підприємства та конкурентоспроможності продукції. На основі систематизації різних теоретичних підходів до оцінки господарської діяльності підприємства запропоновано класифікацію чинників конкурентоспроможності.

Практична значущість. На підставі систематизації методологій оцінки конкурентоспроможності підприємства доведено необхідність наукового пошуку уніфікованих методів проведення такої оцінки. Створено підґрунтя подальшого дослідження та адаптації міжнародних методик оцінки потенціалу підприємства, доведено необхідність комбінованої оцінки поточної діяльності підприємства та його потенціалу.

Теоретические аспекты оценки конкурентоспособности предприятия в условиях международной интеграции

*К.Г. Ваганов, кандидат экономических наук,
доцент кафедры международной экономики,
Университет экономики и права «КРОК»
intertrade@rambler.ru*

Методология исследования. С помощью системного подхода исследованы теоретические аспекты понятия «конкурентоспособность предприя-

тия». Использование сравнительного анализа позволило сформулировать общие тенденции в оценке конкурентоспособности нескольких различных теоретических подходов.

Результаты. Систематизированы научные подходы отечественных и зарубежных ученых к понятию «конкурентоспособность предприятия» и его потенциала. На основе анализа предложенных подходов к оценке конкурентоспособности предприятия сформулировано общее направление проведения такой оценки. Аргументирована актуальность поиска унифицированных методов оценки эффективности хозяйственной деятельности в условиях оживления международных интеграционных процессов.

Новизна. Аргументирована нецелесообразность разделения на отдельные составляющие оценки конкурентоспособности предприятия и конкурентоспособности продукции. На основе систематизации различных теоретических подходов к оценке хозяйственной деятельности предприятия предложена классификация факторов конкурентоспособности.

Практическая значимость. На основе систематизации методологий оценки конкурентоспособности предприятия доказана необходимость научного поиска унифицированных методов проведения такой оценки. Создана основа для дальнейшего исследования и адаптации международных методик оценки потенциала предприятия, доказана необходимость комбинированной оценки текущей деятельности предприятия и его потенциала.

UDC 339.137.2

Theoretical aspects of enterprises competitiveness assessment in terms of international integration

*K. Vahanov, PhD in Economics, Associate Professor
of International Economics Department,
“KROK” University
intertrade@rambler.ru*

Research Methodology. Using a systemic approach the theoretical aspects of the concept of “enterprise competitiveness” was investigated. The usage of comparative analysis enabled us to formulate the general tendencies in the competitiveness evaluation of a number of different theoretical approaches.

Results. The scientific thoughts of domestic and foreign scientists concerning the notion of the enterprise competitiveness and its potential were systematized. The conducted analysis of the proposed approaches to the assessment of the enterprises competitiveness allowed to formulate the general direction of such assessment. The relevance of search of standardized methods for the assessment of the economic activity effectiveness in terms of the reviving of international integration processes was reasoned.

Novelty. Unreasonableness of the enterprise competitiveness and products

competitiveness evaluation separation into individual components was reasoned. On the basis of the systematization of the various theoretical approaches to the evaluation of enterprise economic activity the classification of competitiveness factors was offered.

The practical significance. On the basis of the systematization of methodologies of the enterprise competitiveness assessment the necessity of the scientific search for the standardized methods for such an assessment conduction was proved. The foundation for further research and adaptation of the international techniques of the enterprise potential evaluation was formed, the necessity of the combined assessment of the current enterprise activity, as well as its potential was proved.

Підходи до формування капіталу аграрних та агропромислових підприємств

*О.О. Лелюк, к.е.н., доцент кафедри економіки підприємств, конкурентної політики та інноваційного розвитку, Університет економіки та права «КРОК»
lelyuk@mail.ru*

Методологія дослідження. Для визначення потреби в оборотному капіталі використано розрахунково-конструктивний метод. Кореляційно-регресійний аналіз застосовано при визначенні раціонального співвідношення між оборотним і основним капіталом аграрних підприємств. За допомогою економіко-математичного моделювання здійснено оптимізацію галузевої структури агропромислового підприємства.

Результати. Обґрунтовано критерій визначення раціонального співвідношення між оборотним і основним капіталом. Проаналізовано залежність продуктивності використання капіталу аграрного підприємства від співвідношення між оборотним і основним капіталом. Розкрито особливості формування оборотного капіталу агропромислового підприємства. Запропоновано алгоритм визначення потреби агропромислового підприємства в оборотному капіталі.

Новизна. Запропоновано методичний підхід до формування капіталу агропромислових підприємств, що передбачає здійснення поетапної оптимізації їх галузевої структури, а також визначення за її результатами потреби в оборотному капіталі з урахуванням витрат і надходження коштів, що виникають у процесі операційної діяльності підприємства.

Практична значущість. Запропонована методика визначення потреби в оборотному капіталі для агропромислового підприємства має практичне значення, оскільки враховує стан оборотного капіталу та джерел його формування, тісно взаємопов'язана з поточними операційними рішеннями підприємства. Використання її сприятиме підвищенню ефективності управління капіталом вітчизняних агропромислових підприємств.

Подходы к формированию капитала аграрных и агропромышленных предприятий

*О.О. Лелюк, к.е. н., доцент кафедры экономики предприятий, конкурентной политики и инновационного развития, Университет экономики и права «КРОК»
lelyuk@mail.ru*

Методология исследования. Для определения потребности в оборотном

капитале использован расчетно-конструктивный метод. Корреляционно-регрессионный анализ применен для обоснования рационального соотношения между оборотным и основным капиталом аграрных предприятий. С помощью экономико-математического моделирования осуществлена оптимизация отраслевой структуры агропромышленного предприятия.

Результаты. Обоснован критерий определения рационального соотношения между оборотным и основным капиталом. Проанализирована зависимость производительности использования капитала аграрного предприятия от соотношения между оборотным и основным капиталом. Раскрыты особенности формирования оборотного капитала агропромышленного предприятия. Предложен алгоритм определения потребности агропромышленного предприятия в оборотном капитале.

Новизна. Предложен методический подход к формированию капитала агропромышленных предприятий, который предусматривает осуществление поэтапной оптимизации их отраслевой структуры, а также определение по ее результатам потребности в оборотном капитале с учетом расходов и поступлений средств, которые возникают в процессе операционной деятельности предприятия.

Практическая значимость. Предложенная методика определения потребности в оборотном капитале для агропромышленного предприятия имеет практическое значение, поскольку учитывает существующее состояние оборотного капитала и источников его формирования, тесно взаимосвязана с текущими операционными решениями предприятия. Использование ее будет оказывать содействие повышению эффективности управления капиталом отечественных агропромышленных предприятий

UDC 338.434:330.322

Approaches to Formation of Agrarian and Agroindustrial Enterprises Capital

*O. Leliuk, Ph.D in Economics, Associate Professor of Enterprise Economics, Competitive Politics and Innovative Development
"KROK" University
lelyuk@mail.ru*

Research Methodology. Calculation-constructive method is used for determination of demand in floating capital. A cross-correlation regressive analysis is applied at determination of rational correlation between the floating and fixed capital of agrarian enterprises. Optimization of branch structure of agroindustrial enterprise is made by the economical and mathematical models.

Results. Criterion of determination of rational correlation between floating and fixed capital is grounded. Dependence on the productivity of agrarian enterprise capital use is analyzed on a correlation between floating and fixed capital.

The features of the floating capital formation of agroindustrial enterprise are revealed. The algorithm determination of demand in the floating capital for agroindustrial enterprise is offered.

Novelty. Methodical approach to capital formation of agroindustrial enterprises is offered, which foresees realization of stage-by-stage optimization of industries. The demand in floating capital is determined, taking into account expenses and flow of funds which arise in the process of operating enterprise activity.

Practical Significance. The offered methodics of determination of the demand in the floating capital for an agroindustrial enterprise has a practical value, as it takes into account the existing state of floating capital and sources of its formation, is closely associated with the current operating decisions of the enterprise. Its application will affect the increase of capital management efficiency of native agroindustrial enterprises.

Сучасний стан нормативно-правового забезпечення обліку витрат маркетингової діяльності підприємства

О.М. Лукан, аспірант,

*Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
omlukan@gmail.com*

Методологія дослідження. На основі системного підходу досліджено сучасний стан нормативно-правового забезпечення обліку витрат маркетингової діяльності підприємства. За допомогою аналітичного методу проведено характеристику нормативно-правових актів у частині регулювання обліку та формування витрат маркетингу на підприємстві.

Результати. Проведено систематизацію та структурування чинного законодавства, що регулює формування та облік витрат маркетингової діяльності. Здійснено аналіз правового забезпечення обліку витрат маркетингу, виявлено позитивні та негативні сторони.

Новизна. Проведено групування нормативно-правових актів, що регулюють облік витрат маркетингової діяльності за юридичною силою. Виявлено основні недоліки нормативно-правових актів, які регулюють облік витрат маркетингу. Запропоновано напрями вдосконалення нормативно-правового забезпечення щодо обліку витрат маркетингової діяльності.

Практична значущість. Урахування позитивних аспектів запропонованого вдосконалення нормативно-правового забезпечення дасть змогу чітко ідентифікувати витрати відповідно до елементів комплексу маркетингу: товар, ціна, комунікації, збут; удосконалити бухгалтерський облік витрат маркетингової діяльності, акумулюючи їх на одному рахунку обліку, та оптимізувати управління маркетинговою діяльністю підприємства в цілому.

Современное состояние нормативно-правового обеспечения учета затрат маркетинговой деятельности предприятия

А.М. Лукан, аспирант,

*Прикарпатский национальный университет имени Василия Стефаника
omlukan@gmail.com*

Методология исследования. На основе системного подхода исследовано современное состояние нормативно-правового обеспечения учета затрат маркетинговой деятельности предприятия. С помощью аналитического метода проведена характеристика нормативно-правовых актов в части регулирования учета и формирования затрат маркетинга на предприятии.

Результаты. Проведена систематизация и структурирование действующего законодательства, регулирующего формирование и учет затрат марке-

тинговой деятельности. Осуществлен анализ правового обеспечения учета затрат маркетинга, выявлены положительные и отрицательные стороны.

Новизна. Проведена группировка нормативно-правовых актов, регулирующих учет затрат маркетинговой деятельности по юридической силе. Выявлены основные правовые недостатки учета затрат маркетинга. Предложены направления усовершенствования нормативно-правового обеспечения учета расходов маркетинговой деятельности.

Практическая значимость. Учет положительных аспектов предложенного совершенствования нормативно-правового обеспечения позволит четко идентифицировать расходы в соответствии с элементами комплекса маркетинга: товар, цена, коммуникации, сбыт; усовершенствовать бухгалтерский учет расходов маркетинговой деятельности, аккумулируя их на одном счете учета, и оптимизировать управление маркетинговой деятельностью предприятия в целом.

UDC 658.8:347.719:346

Modern State of Regulatory and Legal Provision of Expenses Accounting of Enterprise Activity Marketing

O. Lukan, Postgraduate Student State Higher Educational Institution

«Vasyl Stefanyk Precarpathian National University»

oamlukan@gmail.com

Research Methodology: Based on systemic approach, the modern state of regulatory and legal support of expenses accounting of enterprise activity marketing is researched. By means of analytical method, the characteristics of the regulatory and legal acts in relation to regulation of accounting and marketing expenses formation at the enterprise are made.

Results: Effective legislation that regulates formation and expenses accounting of marketing activity is systemized and structured. The analysis of legal provision of accounting marketing expenses provision is made, positive and negative aspects are revealed.

Novelty: We have grouped the regulatory and legal acts that regulate accounting of marketing activities expenses according to their legal effectiveness. The main legal faults of marketing expenses accounting were offered and the ways of improvement of regulatory and legal provision of marketing expenses accounting were found.

Practical significance: Consideration of positive aspects of the proposed improvement of regulatory and legal provision will enable a clear determination of expenses regarding the elements of marketing complex: product, price, communications, sale, as well as improvement of bookkeeping accounting of marketing activity expenses through its accumulation on one financial account and optimization of overall management of the enterprise marketing.

Оцінка рівня економічної безпеки фармацевтичних компаній України в національному конкурентному середовищі

*Г.П. Оласюк, старший викладач кафедри міжнародної економіки,
Університет економіки та права «КРОК»
annaolasiuk@gmail.com*

Методологія дослідження. За допомогою факторного аналізу визначено основні чинники конкурентного середовища, що впливають на економічну безпеку підприємства. Методами експертних оцінок розроблено кількісні критерії рівня ЕБП. Кореляційно-регресійний аналіз дав змогу оцінити ступінь взаємодії між показниками конкурентного середовища та рівнем економічної безпеки підприємства.

Результати. У результаті кількісного аналізу економічної безпеки фармацевтичних компаній України визначено вузькі місця в їх діяльності. Встановлено кількісний взаємозв'язок між виручкою, чистим прибутком і фінансовими показниками, що характеризують взаємодію зі споживачами, постачальниками, станом конкурентних відносин на ринку. Наголошено на необхідності посилення якості співпраці зі споживачами та постачальниками продукції. Визначено, що саме параметри вказаних двох груп мають найбільший вплив на обсяг виручки та чистого прибутку.

Новизна. Розкрито основні елементи конкурентного середовища. Визначено граничні показники оцінки економічної безпеки підприємства. Здійснено розрахунки фактичного стану ЕБ фармацевтичних підприємств України.

Практична значущість. На підставі запропонованої методики оцінки рівня економічної безпеки підприємств при їх взаємодії з конкурентним середовищем розроблено практичні рекомендації для фармацевтичних компаній України стосовно напрямів покращення рівня їх економічної безпеки.

Оценка уровня экономической безопасности фармацевтических компаний Украины в национальной конкурентной среде

*А.П. Оласюк, старший преподаватель кафедры
международной экономики,
Университет экономики и права «КРОК»
annaolasiuk@gmail.com*

Методология исследования. При помощи факторного анализа определены основные факторы конкурентной среды, влияющие на экономиче-

скую безопасность предприятия. Методами экспертных оценок разработаны количественные критерии уровня ЭБП. Корреляционно-регрессионный анализ позволил оценить степень взаимодействия между показателями конкурентной среды и уровнем экономической безопасности предприятия.

Результаты. В результате количественного анализа экономической безопасности фармацевтических компаний Украины определены узкие места в их деятельности. Установлена количественная взаимосвязь между выручкой, чистой прибылью и финансовыми показателями, характеризующими взаимодействие с потребителями, поставщиками, состоянием конкурентных отношений на рынке.

Отмечена необходимость усиления качества сотрудничества с потребителями и поставщиками продукции. Определено, что именно параметры этих двух групп имеют наибольшее влияние на объем выручки и чистой прибыли.

Новизна. Раскрыты основные элементы конкурентной среды. Определены предельные показатели оценки экономической безопасности предприятия. Осуществлены расчеты фактического состояния ЭБ фармацевтических предприятий Украины.

Практическая значимость. На основании предложенной методологии оценки уровня экономической безопасности предприятий при их взаимодействии с конкурентной средой были разработаны практические рекомендации для фармацевтических компаний Украины по направлениям улучшения уровня их экономической безопасности.

UDC 65.012.123

Evaluation of the Economic Security Level of Pharmaceutical Companies of Ukraine in the National Competitive Environment

*Olasiuk, Senior Lecturer of International Economics Department,
«KROK» University
annaolasiuk@gmail.com*

Research Methodology: By means of factoring analysis the main factors of competitive environment that influence on the enterprise economic security are determined. By means of expert estimations the qualitative criteria of enterprise economic security are developed. Correlation and regression analysis allows us to estimate the degree of interaction between the indicators of competitive environment performance and the level of economic security.

Results: As a result of quantitative analysis of economic security of Ukrainian pharmaceutical companies, the weak points in their activity are identified. Quantitative relation between revenue, net income and financial indicators revealing interaction with customers, suppliers and state of market competition is established.

The need to strengthen the quality of cooperation with customers and product supplier is emphasized. It is defined that namely the parameters of these two groups have the greatest impact on the amount of revenue and net income.

Novelty: The basic elements of competitive environment are revealed. Marginal indicators of economic security evaluation are defined. The calculations of the actual state of economic security of pharmaceutical enterprises in Ukraine are made.

Practical Significance: On the basis of the proposed methodology of evaluation of economic security level of companies in their interaction with the competitive environment, the practical recommendations regarding the direction of improving their economic security level for pharmaceutical companies in Ukraine was developed.

Декомпозиція потенціалу економічної безпеки підприємства

*Г.М. Пазєєва, старший викладач кафедри
зовнішньоекономічної діяльності та логістики,
Університет економіки та права «КРОК»
PazeevaA@bigmir.net*

Методологія дослідження. У дослідженнях потенціалу економічної безпеки підприємства та ідентифікації його складових використано елементи системного підходу. Застосовано також наукові методи аналізу, формалізації та деталізації. Поряд із цим використано спеціальні методи дослідження класифікації та систематизації.

Результати. Встановлено причинно-наслідковий зв'язок між потенціалом підприємства та рівнем його економічної безпеки. Ідентифіковано в якості базової складової потенціалу – потенціал економічної безпеки підприємства. Визначено декомпозицію потенціалу економічної безпеки підприємства, яка на формальному рівні є сукупністю його прав, можливостей, ресурсів і процесів та компетенцій. Структурна декомпозиція потенціалу передбачає об'єктні, суб'єктні й інтегральні складові та взаємозв'язки.

Новизна. Розкрито авторське бачення сутності поняття «економічна безпека підприємства» через його потенціал. Сформульовано зміст поняття «потенціал економічної безпеки підприємства» та визначено його складові.

Практична значущість. Запропоновано новий погляд на поняття «економічна безпека підприємства» як стану найбільш ефективного використання його потенціалу, що забезпечує спроможність підприємства реалізувати свої інтереси шляхом їх збалансування з іншими суб'єктами та запобігання загрозам і забезпечувати стабільний розвиток підприємства в цей час і в майбутньому. Подано визначення потенціалу економічної безпеки підприємства, що є динамічною сукупністю його прав, можливостей, ресурсів (процесів) і компетенцій, спрямованих на захист життєво важливих інтересів і забезпечення стабільного функціонування та стійкого розвитку в майбутньому.

Декомпозиция потенциала экономической безопасности предприятия

*А.М. Пазеева, старший преподаватель кафедры
внешнеэкономической деятельности и логистики,
Университет экономики и права «КРОК»
PazeevaA@bigmir.net*

Методология исследования. В исследованиях потенциала экономической безопасности предприятия и идентификации его составляющих использованы элементы системного подхода. Применялись также научные методы анализа, формализации и детализации. Наряду с этим использованы специальные методы исследования классификации и систематизации.

Результаты. Установлена причинно-следственная связь между потенциалом предприятия и уровнем его экономической безопасности. Идентифицирован в качестве базовой составляющей потенциала – потенциал экономической безопасности предприятия. Определена декомпозиция потенциала экономической безопасности предприятия, которая на формальном уровне является совокупностью его прав, возможностей, ресурсов, процессов и компетенций. Структурная декомпозиция потенциала предусматривает объектные, субъектные и интегральные составляющие, а также их взаимосвязи.

Новизна. Раскрыто авторское видение сущности понятия «экономическая безопасность предприятия» через его потенциал. Сформулировано содержание понятия «потенциал экономической безопасности предприятия» и определены его составляющие.

Практическая значимость. Предложен новый взгляд на понятие «экономическая безопасность предприятия» как состояние наиболее эффективного использования его потенциала, который обеспечивает возможность предприятия реализовывать свои интересы путем их сбалансирования с другими субъектами и предотвращения угроз и обеспечивать стабильное развитие предприятия в настоящее время и в будущем. Подано определение потенциала экономической безопасности предприятия, которое является динамической совокупностью его прав, возможностей, ресурсов (процессов) и компетенций, направленных на защиту жизненно важных интересов и обеспечения стабильного функционирования и устойчивого развития в будущем.

Decomposition of Enterprise Economic Security Potential

*A. Pазieieva, Senior Lecturer Foreign Economic Activity
and Logistics Department*

“KROK” University

PazeyevaA@bigmir.net

Research Methodology: The potential of enterprise economic security and identification of its constituents is investigated by means of systemic approach elements. In addition the scientific methods of analysis, formalization and detalization were used. Besides the special research methods of classification and systematization are used.

Results: The cause and effect connection between the enterprise potential and the level of its economic security is established. The potential of economic enterprise security is identified as the basic component of potential. The formation and current state of energy security of Ukraine as a component of economic security were analyzed. The potential decomposition of enterprise economic security, that on the official level consists of separate rights possibilities, processes and competences. The structural decomposition envisages the object, subject and integral constituents and relations between them.

Novelty: The author’s view on the essence of enterprise economic security through its potential is revealed. The essence of the notion “potential of enterprise economic security” is formulated.

Practical Significance: The new view on the notion of enterprise economic security is offered, as the state of the most efficient use of its potential that provides the possibility for the enterprise to implement its interests by means of balancing with other subjects and threats elimination and stable enterprise development provision currently and in the future. The definition of the potential of enterprise economic security, which appears to be the dynamic complex of irights, possibilities, resources (processes) and competences, that aim to protect vitally important interests and provision of its stable functioning and sustainable development in the future, is offered.

Особливості управлінського обліку витрат підприємства

*О.М. Ромашко, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту,
Університет економіки та права «КРОК»
romashko.olga@mail.ru*

Методологія дослідження. За допомогою аналізу досліджено сутність витрат та їх класифікацію як основи управлінського обліку, аналізу та планування.

Результати. Проаналізовано структуру витрат підприємства для цілей прийняття управлінських рішень. Розкрито порядок групування витрат в управлінському обліку. Оцінено роль системи калькулювання собівартості продукції для прийняття управлінських рішень. Запропоновано послідовність етапів робіт при розробленні функції витрат.

Новизна. Розкрито основні вимоги до побудови управлінського обліку витрат на промисловому підприємстві. Здійснено систематизацію підходів до класифікації витрат в управлінському обліку.

Практична значущість. На підставі вдосконаленої методики управлінського обліку витрат розроблено практичні рекомендації щодо групування витрат промислового підприємства, врахування впливу різних факторів для встановлення оптимальних пропорційних співвідношень обсягів результатів діяльності та своєчасного реагування на зміну витрат і вплив їх розміру на фінансовий результат підприємства. Це сприяє зменшенню ризиків отримати за результатами роботи збитки.

Особенности управленческого учета затрат предприятия

*О.Н. Ромашко, доцент кафедры учета, анализа и аудита,
Университет экономики и права «КРОК»
romashko.olga@mail.ru*

Методология исследования. С помощью анализа исследована сущность затрат и их классификация как основы управленческого учета, анализа и планирования.

Результаты. Проанализирована структура расходов предприятия для целей принятия управленческих решений. Раскрыт порядок группировки затрат в управленческом учете. Оценена роль системы калькулирования себестоимости продукции для принятия управленческих решений. Предложена последовательность этапов работ при разработке функции издержек.

Новизна. Раскрыты основные требования к построению управленческого учета затрат промышленного предприятия. Осуществлена систематизация подходов к классификации затрат в управленческом учете.

Практическая значимость. На основании усовершенствованной методики управленческого учета затрат разработаны практические рекомендации по группировке затрат промышленного предприятия, учет влияния различных факторов для установления оптимальных пропорциональных соотношений объемов результатов деятельности и своевременного реагирования на изменение затрат, влияние их размера на финансовый результат предприятия. Это способствует уменьшению рисков получить по результатам работы убытки.

UDC 65.012.8:636.5

Management Accounting Peculiarities of Enterprise Expenses

O.Romashko, Associate Professor of Accounting, Analysis and Audit

“KROK” University

romashko.olga @ mail.ru

Research Methodology. By means of analysis the essence of expenses and their classification as the basis of management accounting, analysis and planning is investigated.

Results. The structure of the company expenses for the purposes of management decision-making is analyzed. The order of expenses grouping in management accounting is revealed. The role of calculation system of product prime cost for management decision-making is evaluated. The sequence of work stages in the development of the expenses function is offered.

Novelty. The basic requirements for a management accounting of expenses in an industrial plant is revealed. The systematization of approaches to the expenses classification in management accounting is made.

Practical Significance. Based on the improved expenses management accounting techniques the practical recommendations for expenses grouping of industrial enterprise, the consideration of various factors to the optimal proportional ratios of activities results volumes and timely response to expenses change and the impact of their size on the financial result of the enterprise are developed. This contributes to reduction of risks to receive losses of the work results.

Розвиток машинобудівних підприємств: сутність, процес і принципи

*О.І. Тревого, асистент кафедри теоретичної та прикладної економіки,
Національний університет «Львівська політехніка»*

trevoga@lycos.com

Методологія дослідження. За допомогою системного підходу досліджено сутність поняття «розвиток машинобудівних підприємств», описано його складові. Методами порівняння та аналізу виявлено базові елементи та ідентифіковано етапи процесу розвитку підприємства. Методом індукції виділено базові принципи розвитку машинобудівних підприємств.

Результати. Проаналізовано результати досліджень іноземних і вітчизняних науковців щодо етимології поняття «розвиток підприємства», на основі чого виділено його складові та показано суперечності сутнісних ознак. Сформовано загальну концепцію розвитку машинобудівного підприємства, яка базується на ідентифікації стадії розвитку системи управління підприємством, діагностуванні складових розвитку та формуванні заходів щодо його здійснення. Описано загальні принципи розвитку машинобудівних підприємств.

Новизна. Уточнено поняття «розвиток машинобудівних підприємств», яке відображає нетотожні елементи його організаційної, економічної, інноваційної та соціальної складових. Удосконалено концепцію розвитку машинобудівного підприємства за рахунок методологічних підходів до діагностування фактичної організаційної структури управління, поточного стану економічної діяльності та фактичного рівня інноваційного розвитку.

Практична значущість. На підставі вдосконаленої методології дослідження процесу розвитку машинобудівного підприємства розроблено практичні рекомендації щодо реалізації комплексних заходів розвитку підприємства та ідентифікації його нового рівня розвитку за організаційним, економічним та інноваційним напрямками.

Развитие машиностроительных предприятий: сущность, процесс и принципы

*Е.И. Тревого, ассистент кафедры теоретической
и прикладной экономики,*

Национальный университет «Львовская политехника»

trevoga@lycos.com

Методология исследования. С помощью системного подхода исследована сущность понятия «развитие машиностроительных предприятий»,

описаны его составляющие. Методами сравнения и анализа выявлены базовые элементы этапы процесса развития предприятия. Методом индукции выделены базовые принципы развития машиностроительных предприятий.

Результаты. Проанализированы результаты исследований этимологии понятия «развитие предприятия», на основе чего выделены его составные и несоответствие сущностных признаков. Сформирована общая концепция развития машиностроительного предприятия на основе идентификации стадии развития системы управления предприятием, диагностирования составных развития и формирования мероприятий по его осуществлению. Описаны общие принципы развития машиностроительных предприятий.

Новизна. Уточнено понятие «развитие предприятий машиностроения», отображающее нетождественные элементы его организационной, социальной, экономической, инновационной составляющих. Усовершенствована концепция развития предприятия на основе диагностирования фактической организационной структуры управления, текущего состояния экономической деятельности и фактического уровня инновационного развития.

Практическая значимость. Разработаны практические рекомендации по реализации комплексных мероприятий развития машиностроительного предприятия и идентификации его нового уровня развития по организационному, экономическому и инновационному направлениям.

UDC 658:005.3:621

Development of Machine-building Enterprises: Essence, Process and Principles

*E. Trevoga, Assistant of Theoretical and Applied Economics Department
National University «Lviv Polytechnics»
trevoga@lycos.com*

Research Methodology. By means of systemic approach the essence of the concept of machine-building enterprises is researched and its components are described. By means of comparison and analysis method the basic elements of the process stages of enterprise development are identified. By means of the induction the basic principles of machine-building enterprises development are highlighted.

Results. The results of research concerning the etymology of the “enterprise development” essence are analyzed on the basis of what its components and the discrepancy of its essential features is revealed. The overall concept of machine-building enterprise development based on the identification stage of enterprise management development system and diagnostics of its develop-

ment components and creation of its activities implementation is worked out. We also describe the general principles of machine-building enterprises development.

Novelty. The concept of machine-building enterprises is specified that reflects not identically elements of its organizational, social, economic, innovational components. The concept of enterprise development on the basis of diagnostics of factual organizational management structure, current state of economic activity and factual level of innovational development is improved.

Practical Significance. We designed the practical recommendations for the realization of complex activities on machine-building enterprise development and identification of its new level of development in organizational, economic and innovational directions.

Обліково-аналітична діяльність суб'єктів господарювання: сутність і складові

*Л.Я. Тринька, к.е.н., доцент, доцент кафедри управління фінансово-економічною безпекою, Університет економіки та права «КРОК»
lyudmylatrynka@gmail.com*

Методологія дослідження. У процесі дослідження предмета наукової статті використано методи аналізу і синтезу, абстрагування та конкретизації, індукції та дедукції, спостереження; застосування історичного і логічного методів дослідження дало змогу розвинути теоретичні уявлення про бухгалтерський облік як вид діяльності; для визначення та поглиблення понять використано логіко-гносеологічний метод дослідження.

Результати. Визначено, що бухгалтерський облік сприймають через реалізацію лише його інформаційної функції, тоді як контрольна, оціночна та аналітична функції не реалізуються повною мірою. Також акцентовано, що окремі функції економічного аналізу є співзвучними з функціями бухгалтерського обліку. На практиці це призводить до неузгодженості у веденні та організації економічної роботи аналітиками (економістами-аналітиками) та бухгалтерами, є наслідком різноманітності дій спеціалістів, дублювання їхніх функцій, неузгодженості роботи у часі, що зумовлює порушення логічної єдності організації економічної роботи в цілому у суб'єкта господарювання. Це обумовлює об'єктивну необхідність і доцільність об'єднання бухгалтерської та аналітичної (економічної) служб в обліково-аналітичну, яка буде вести обліково-аналітичну діяльність.

Новизна. Автором статті сформульовано власне визначення поняття «обліково-аналітична діяльність». Запропоновано модель обліково-аналітичної системи суб'єкта господарювання із визначенням логічних зв'язків з обліково-аналітичним забезпеченням та обліково-аналітичною діяльністю. Визначено організаційну структуру обліково-аналітичної діяльності суб'єкта господарювання.

Практична значущість. Виокремлення обліково-аналітичної діяльності як виду професійної діяльності, грамотна її організація на рівні суб'єкта господарювання дасть змогу повною мірою задовольнити інформаційні потреби всіх груп користувачів; більш точно, з мінімальним рівнем невизначеності формувати потрібні знання та на їх основі приймати ефективні управлінські рішення.

Учетно-аналитическая деятельность субъектов хозяйствования: сущность и составляющие

*Л.Я. Тринька, к.э.н., доцент, доцент кафедры управления финансово-экономической безопасностью, Университет экономики и права «КРОК»
lyudmylatrynka@gmail.com*

Методология исследования. В процессе исследования предмета научной статьи использованы методы анализа и синтеза, абстрагирования и конкретизации, индукции и дедукции, наблюдения; применение исторического и логического методов исследования дало возможность развить существующие теоретические представления о бухгалтерском учете как виде деятельности; для определения и углубления понятий использован логико-гносеологический метод исследования.

Результаты. Определено, что бухгалтерский учет воспринимают через реализацию лишь его информационной функции, тогда как контрольная, оценочная и аналитическая функции не реализовываются в полном объеме. Также, акцентировано, что отдельные функции экономического анализа являются созвучными с функциями бухгалтерского учета. На практике это приводит к несогласованности в ведении и организации экономической работы аналитиками (экономистами-аналитиками) и бухгалтерами, является следствием разнородности действий специалистов, дублирования их функций, несогласованностью их работы во времени, что приводит к нарушению логического единства организации экономической работы в целом в субъекта хозяйствования. Это обуславливает объективную необходимость и целесообразность объединения бухгалтерской и аналитической (экономической) служб в учетно-аналитическую, которая будет вести учетно-аналитическую деятельность.

Новизна. Автором научной статьи сформулировано собственное определение понятия «учетно-аналитическая деятельность». Предложена модель учетно-аналитической системы субъекта хозяйствования с определением логических связей с учетно-аналитическим обеспечением и учетно-аналитической деятельностью. Определена организационная структура учетно-аналитической деятельности субъекта хозяйствования.

Практическая значимость. Признание учетно-аналитической деятельности как вида профессиональной деятельности, грамотная ее организация на уровне субъекта хозяйствования позволит в полной мере удовлетворить информационные потребности всех групп пользователей; более точно, с минимальным уровнем неопределенности формировать нужные знания и на их основе принимать эффективные управленческие решения.

Accounting and Analytical Activity of Economic Entities: Essence and Components

*L. Trynka, PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor
of Financial and Economic Security Management*

“KROK” University

lyudmylatrynka@gmail.com

Research Methodology: In the process of research of the scientific article subject the methods of analysis and synthesis, abstraction and specificity, induction and deduction, observation are used; application of historical and logical methods of research enable to develop existing theoretical understanding of accounting as a kind of activity; for definition and deepening of the concepts logical-epistemological research method is used.

Results: It is determined that bookkeeping is perceived only through the implementation of its information function, whereas the control, evaluation and analytical functions are not implemented into full extent. Also the accent is made that certain features of economic analysis are consistent with the functions of accounting. This leads to inconsistency in conduction and organisation of economic activities by the analysts (economists and analysts) and accountants, is a consequence of the heterogeneity of professional activities, overlapping of their functions, incoordination of their work over time that leads to disruption of the logical unity of economic work organisation in the whole of the economic entity. This leads to an objective necessity and feasibility of combining bookkeeping and analytical (economic) services into a single accounting and analytical, which will maintain accounting and analytical activities.

Novelty: The author of the scientific article formulates his own definition of “accounting and analytical activities” concept. The proposed model of accounting and analytical system of economic entity with definition of logical connections of accounting and analytical software and accounting and analytical activities. Organizational structure of accounting and analytical activities of the economic entity is defined.

The practical significance: Recognition of accounting and analytical activities as a kind of professional activity, its competent organization into the enterprise will fully meet the information needs of all group users; more precisely, with minimum uncertainty level it will form the necessary knowledge and on their basis will make effective management decisions.

Розділ 5
Менеджмент і маркетинг

УДК 330.43

Базові принципи та алгоритм розроблення стратегії забезпечення еколого-економічної безпеки регіону в умовах сталого розвитку

*В.А. Андрєєва, к.е.н., доцент кафедри економіки підприємств,
конкурентної політики та інноваційного розвитку,
Університет економіки та права «КРОК»
Andreeva-krok@ukr.net*

Методологія дослідження. За допомогою системного, контекстного і порівняльного аналізу визначено принципи та з використанням методів формалізації розроблено алгоритм формування стратегії забезпечення еколого-економічної безпеки регіону в умовах його сталого розвитку.

Результати. Визначено сукупність засадничих принципів формування стратегії забезпечення еколого-економічної безпеки регіону, які ґрунтуються на сучасній концепції сталого розвитку. Здійснено аналіз концепції сталого розвитку як дійової альтернативи іншим концепціям соціально-економічного розвитку суспільства з урахуванням удосконалення методологічних підходів її реалізації. Запропоновано алгоритм розроблення стратегії забезпечення еколого-економічної безпеки з урахуванням визначених принципів і кардинально нового бачення проблем. Деталізовано зміст кожного з етапів реалізації цього алгоритму.

Новизна. Визначено принципи розроблення стратегії забезпечення еколого-економічної безпеки регіону, побудовано алгоритм стратегії забезпечення еколого-економічної безпеки регіону в умовах сталого розвитку.

Практична значущість. У результаті проведеного дослідження отримано важливі результати щодо науково-практичних засад розроблення стратегії забезпечення еколого-економічної безпеки, які можуть використовуватись органами регіонального державного управління та місцевого самоврядування в процесі розроблення комплексних програм стійкого розвитку окремих територій.

Базовые принципы и алгоритм разработки стратегии обеспечения эколого-экономической безопасности региона в условиях устойчивого развития

*В.А. Андреева, к.э.н., доцент кафедры экономики предприятий, конкурентной политики и инновационного развития, Университет экономики и права «КРОК»
Andreeva-krok@ukr.net*

Методология исследования. С помощью системного, контекстного и сравнительного анализа определены принципы и с использованием методов формализации разработан алгоритм формирования стратегии обеспечения эколого-экономической безопасности региона в условиях устойчивого развития.

Результаты. Определена совокупность основных принципов формирования стратегии обеспечения эколого-экономической безопасности региона, основанных на современной концепции устойчивого развития. Осуществлен анализ концепции устойчивого развития как действующей альтернативы другим концепциям социально-экономического развития общества с учетом совершенствования методологических подходов ее реализации. Предложен алгоритм разработки стратегии обеспечения эколого-экономической безопасности с учетом определенных принципов и кардинально нового видения проблем. Детализировано содержание каждого из этапов реализации этого алгоритма.

Новизна. Определены принципы разработки стратегии обеспечения эколого-экономической безопасности региона, построен алгоритм стратегии обеспечения эколого-экономической безопасности региона в условиях устойчивого развития.

Практическая значимость. В результате проведенного исследования получены важные результаты по научно-практическим основам разработки стратегии обеспечения эколого-экономической безопасности, которые могут использоваться органами регионального государственного управления и местного самоуправления при разработке комплексных программ устойчивого развития территорий.

Basic Principles and Algorithm of Strategy Development of Ecological and Economic Security Provision of the Region in the Conditions of Sustainable Development

*V. Andrieieva, PhD in Economics, Associate Professor of Enterprise Economics, Competitive Politics and Innovative Development
“KROK” University
Andreeva-krok@ukr.net*

Research Methodology. By means of the system, contextual and comparative analysis the principles are defined, by means of methods of formalization strategy formation algorithm for ensuring ecological and economic security of the region in terms of its sustainability.

Results. A set of fundamental principles on formation of the strategy of ensuring ecological and economic security of the region based on the modern concept of sustainable development is defined. The analysis of the concept of sustainable development as an effective alternative to other conceptions of social and economic development of society based on the methodological approaches improvement for its implementation is made. The algorithm of strategy development of ecological and economic security provision based on the principles and radically new vision of problems is offered. The detailed content of each stage of this algorithm implementation is elaborated.

Novelty. Principles of strategy development of ecological and economic security of the region are defined, the strategy algorithm of ecological and economic security provision of the region in terms of sustainable development is formed.

Practical Significance. As a result of research that was carried out, the important results on the theoretical and practical foundations of the development strategy of ecological and economic security can be used by regional government and local self-governments in developing of comprehensive programs of sustainable area development.

Брендингові стратегії в забезпеченні ефективності інноваційного підприємства

*В.Г. Алькема, доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри управлінських технологій,
Університет економіки та права «КРОК»
V_Alkema@i.ua*

*К.А. Коченко, студентка магістратури,
Університет економіки та права «КРОК»
Katarina88@i.ua*

Методологія дослідження. Із використанням методу конкретизації з'ясовано сутність понять «бренд», «торговельна марка» та «брендинг». Використовуючи методи визначення та опису встановлено сутність сучасного розуміння стратегії брендингу підприємства. Для розкриття базових параметрів класифікації стратегій брендингу підприємства та формування їх видової структури використано загальнонауковий метод системного аналізу. Завдяки методам формалізації, аналізу та синтезу розроблено модель формування та реалізації стратегії брендингу вітчизняних інноваційних підприємств.

Результати. Уточнено визначення понять «бренд», «торговельна марка» та «брендинг». Визначено сутність і базові параметри класифікації стратегій брендингу підприємств. Ідентифіковано основні види брендингових стратегій підприємств, встановлено їх переваги та недоліки. Запропоновано модель формування та реалізації стратегії брендингу вітчизняного інноваційного підприємства.

Новизна. Визначено базові чинники класифікації брендингових стратегій на підставі аналізу успішної практики стратегічного брендингу провідних міжнародних компаній. Запропоновано модель формування та реалізації брендингової стратегії вітчизняного інноваційного підприємства, що передбачає використання сучасного інструментарію маркетингової оптимізації.

Практична значущість. Подальший розвиток отримали теоретичні засади щодо формування інноваційних стратегій підприємств, розроблено модель, яка дає змогу сформувати оптимальний сценарій реалізації стратегії брендингу вітчизняного інноваційного підприємства.

Брендинговые стратегии в обеспечении эффективности инновационного предприятия

*В.Г. Алькема, доктор экономических наук, профессор,
заведующий кафедрой управленческих технологий,
Университет экономики и права «КРОК»
V_Alkema@i.ua*

*К.А. Коченко, студентка магистратуры,
Университет экономики и права «КРОК»
Katarina88@i.ua*

Методология исследования. С использованием метода конкретизации раскрыта сущность понятий «бренд», «торговая марка» и «брендинг». С использованием методов определения и описания установлено современное понимание стратегии брендинга предприятия. Для раскрытия базовых параметров классификации стратегий брендинга предприятия и формирования их видовой структуры использован общенаучный метод системного анализа. Благодаря методам формализации, анализа и синтеза разработана модель формирования и реализации стратегии брендинга отечественных инновационных предприятий.

Результаты. Уточнено определение понятий «бренд», «торговая марка» и «брендинг». Определена сущность и базовые параметры классификации стратегий брендинга предприятий. Идентифицированы основные виды брендинговых стратегий предприятий, установлены их преимущества и недостатки. Предложена модель формирования и реализации стратегии брендинга отечественного инновационного предприятия.

Новизна. Определены базовые факторы классификации брендинговых стратегий на основании анализа успешной практики стратегического брендинга ведущих международных компаний. Предложена модель формирования и реализации брендинговой стратегии отечественного инновационного предприятия, которая предусматривает использование современного инструментария маркетинговой оптимизации.

Практическая значимость. Дальнейшее развитие получили теоретические основы формирования брендинговых стратегий предприятий, разработана модель, которая позволяет сформировать оптимальный сценарий реализации стратегии брендинга отечественного инновационного предприятия.

Branding Strategies in Ensuring of Innovative Enterprise Efficiency

*V. Alkema, PhD in Economics, Professor,
Head of Department of Management Technologies
University of Economics and Law "KROK"
V_Alkema@i.ua*

*K. Kochenko, Master's Degree Student
University of Economics and Law "KROK"
Katarina88@i.ua*

Research Methodology. By means of specification method the essence of «brand», «trade mark» and «branding» concepts are revealed. By means of determination and description methods the essence of the modern understanding of branding strategy of enterprise is established. For the basic classification parameters revealing of strategies of the enterprise branding and formation of their specific structure the scientific method of the systems analysis is used. Due to the methods of formalization, analysis and synthesis, the model of formation and realization of branding strategy of domestic innovative enterprises is developed.

Results. Determination of concepts «brand», «trade mark» and «branding». is specified. The essence and basic parameters of classification of enterprises branding strategies is determined. The basic types of branding strategies of enterprises are identified and their advantages and disadvantages are set. The model of formation and implementation of branding strategy of domestic innovative enterprise is offered.

Novelty. The basic factors of branding strategies classification on the basis of successful practice analysis of strategic branding of the leading international companies are determined. The formation and implementation model of branding strategy of domestic innovative enterprise which envisages the use of modern tool of marketing optimization is offered.

Practical Significance. Theoretical principles of branding strategies formation received the further development in relation to formation of innovative strategies of enterprises and the model which allows forming the optimum scenario of realization of branding strategy of domestic innovative enterprise is developed.

Методичні засади організації системи економічної безпеки суб'єктів аудиторської діяльності

*І.В. Більботенко, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту,
Університет економіки та права «КРОК»
inna_bolbotenko@ukr.net*

Методологія дослідження. Керуючись загальним системним і комплексним підходами, визначено методичні засади організації системи економічної безпеки суб'єктів аудиторської діяльності. За допомогою методів системного та функціонального аналізу сформульовано комплекс організаційних заходів і процедур, який дає змогу реалізувати функції системи економічної безпеки суб'єктів аудиту.

Результати. Розглянуто методичні засади організації системи економічної безпеки суб'єктів аудиторської діяльності. Обґрунтовано, що процес організації системи економічної безпеки суб'єктів аудиту включає цілеспрямовані дії з формування організаційної структури та створення організаційного забезпечення системи економічної безпеки. При цьому організація заходів із забезпечення безпеки розуміється не як технічна функція, а як системний процес, що охоплює всю організаційну структуру суб'єкта аудиту.

Новизна. Запропоновано методику організації системи економічної безпеки, яка спрямована на організацію та підтримку наявних прямих і зворотних зв'язків між суб'єктами аудиту та функціональними складовими економічної безпеки.

Практична значущість. Сформульовано комплекс організаційних заходів і процедур, який дає змогу реалізувати загальні функції системи економічної безпеки суб'єктів аудиту через відповідні видові функції економічної безпеки, до яких належить: технічний захист інформації, юридичний захист, аналітично-пошукова діяльність, страхування, охорона праці, внутрішній контроль якості аудиторських послуг. Це дає можливість досягти належного рівня економічної безпеки суб'єкта аудиторської діяльності та запобігти окремим кризовим ситуаціям.

Методические основы организации системы экономической безопасности субъектов аудиторской деятельности

*И.В. Бильботенко, доцент кафедры учета, анализа и аудита,
Университет экономики и права «КРОК»
inna_bolbotenko@ukr.net*

Методология исследования. Исходя из общего системного и комплексного подходов, определены методические основы организации си-

стемы экономической безопасности субъектов аудиторской деятельности. При помощи методов системного и функционального анализа сформулирован комплекс организационных мероприятий и процедур, который позволяет реализовать функции системы экономической безопасности субъектов аудита.

Результаты. Рассмотрены методические основы организации системы экономической безопасности субъектов аудиторской деятельности. Обосновано, что процесс организации системы экономической безопасности включает целенаправленные действия по формированию организационной структуры и созданию организационного обеспечения системы экономической безопасности. При этом организация мероприятий по обеспечению безопасности понимается не как техническая функция, а как системный процесс, охватывающий всю организационную структуру субъекта аудита.

Новизна. Предложена методика организации системы экономической безопасности, направленная на организацию и поддержку имеющихся прямых и обратных связей между субъектами аудита и функциональными составляющими экономической безопасности.

Практическое значение. Сформулирован комплекс организационных мероприятий и процедур, позволяющий реализовать общие функции системы экономической безопасности субъектов аудита через видовые функции экономической безопасности, к которым относятся: техническая защита информации, юридическая защита, аналитико-поисковая деятельность, страхование, охрана труда, внутренний контроль качества аудиторских услуг. Это позволяет достичь необходимого уровня экономической безопасности субъекта аудита и не допустить проявления отдельных кризисных ситуаций.

UDC 65.012.8 (477)

Methodological principles of the audit entities economic security organization

*I.V. Bolbotenko, Associate Professor of Accounting, Analysis
and Audit Department,
«KROK» University
inna_bolbotenko@ukr.net*

Research methodology. On the basis of the general systemic and integrated approaches the methodological principles of the audit entities economic security organization were defined. With the help of system and functional analysis the set of organizational measures and procedures, which allows to implement the audit entities economic security function, was formulated.

Results. The methodical principles of the audit entities economic security organization were considered. It was substantiated that the process of the audit

entities economic security organization includes concerted action to form the organizational structure and to create the organizational provision of economic security. At the same time the organization of measures to ensure the security is not understood as a technical function, but as a systemic process, covering the entire organizational structure of the audit entity.

Novelty. The technique of the economic security system organization, which directs to organize and support for the existing lines and backward links between the audit entities and the functional components of the economic security was suggested.

The practical significance. The set of organizational measures and procedures which allows to implement the general functions of economic security of the audit entities through the appropriate specific economic security features was formulated. The features include: technical information security, legal protection, analytical and search activity, insurance, labor protection, internal quality control of audit services. This allows to achieve an adequate level of the audit entity economic security and to prevent the certain crisis situations.

Характеристика видів мотивації персоналу

*І.І. Павлова, асистент кафедри менеджменту та маркетингу,
Університет економіки та права «КРОК»
pavlova-irusya@mail.ru*

Методологія дослідження. За допомогою системного підходу охарактеризовано види мотивації персоналу на підприємстві та обґрунтовано значення вибору методів мотивації в ефективності діяльності підприємства. Виявлено особливості кожного з видів мотивації.

Результати. Проаналізовано теорію та сучасний стан мотивації персоналу на підприємствах в умовах ринкової економіки. Оцінено вплив різних видів мотивації на ефективність функціонування підприємства. Запропоновано в подальшому досліджувати та приділяти більшу увагу індивідуальній мотивації персоналу на підприємстві. Розкрито роль традиційних мотиваційних методів для забезпечення стабільного функціонування підприємства.

Новизна. Розкрито об'єктивні передумови формування новітніх методів мотивації персоналу. Запропоновано звернути в подальшому більшу увагу на формування індивідуальних мотиваційних підходів з урахуванням особливостей кожного працівника. Охарактеризовано кожен із видів мотивації, що були сформовані відповідно до різних мотиваційних теорій.

Практична значущість. На підставі класифікації видів мотивації розроблено практичні рекомендації, що є науковою базою для формування новітніх видів, а в подальшому й теорій мотивації для досягнення якомога більшої ефективності функціонування підприємства та стратегічних цілей.

Характеристика видів мотивації персоналу

*І.І. Павлова, асистент кафедри менеджменту та маркетингу,
Університет економіки та права «КРОК»
avlova-irusya@mail.ru*

Методологія дослідження. С допомогою системного підходу охарактеризовані види мотивації персоналу на підприємстві та обґрунтовано значення вибору методів мотивації в ефективності діяльності підприємства. Виявлені особливості кожного з видів мотивації.

Результати. Проаналізовані теорія та сучасне становище мотивації персоналу на підприємствах в умовах ринкової економіки. Оцінено вплив різних видів мотивації на ефективність функціонування підприємства. Предложено в подальшому досліджувати та уделити більше уваги індивідуальній мотивації персоналу на підприємстві.

Раскрыта роль традиционных мотивационных методов для обеспечения стабильного функционирования предприятия.

Новизна. Раскрыты объективные предпосылки формирования новейших методов мотивации персонала. Предложено обратить в дальнейшем большее внимание на формирование индивидуальных мотивационных подходов с учетом особенностей каждого работника. Охарактеризирован каждый из видов мотивации, которые были сформированы в соответствии с различными мотивационными теориями.

Практическая значимость. На основании классификации видов мотивации разработаны практические рекомендации, являющиеся научной базой для формирования новых видов, а в дальнейшем и теорий мотивации для достижения как можно большей эффективности функционирования предприятия и стратегических целей, в частности, получение максимальной прибыли.

UDC 331. 108. 5

Qualitative Characteristics of Personnel Motivation Types

*I. Pavlova, Assistant of Management and Marketing Department,
“KROK” University
pavlova-irusya@mail.ru*

Research Methodology. Using a system approach, personnel motivation types are described and the significance of a choice of methods of motivation in the company's efficiency is substantiated. The distinctive features of each type of motivation are determined.

Results. The theory and modern state of personnel motivation on the enterprises in conditions of market economy is analyzed. The impact of various methods of motivation on the efficiency of an enterprise is evaluated. Further investigations and paying more attention to the individual motivation of the personnel on the enterprises are suggested. The role of the traditional motivational techniques for ensuring stable functioning of an enterprise is revealed.

Novelty. Objective prerequisites for the formation of the newest methods of personnel motivation are disclosed, which (methods) could not be formed without the study of motivation theories. Paying more attention to formation of individual motivational approaches taking into account individuality of an each employee is suggested. Each of the types of motivation, which were formed according to different motivational theories, is characterized.

Practical Significance. Based on the classification of motivation types the practical recommendations are developed. The recommendations appear to be the scientific basis for the formation of new motivation types and further become motivation theories for achieving maximum possible efficiency of the company functioning and reaching the set strategic goals eventually, in particular to maximize profits.

Аналіз сприйняття іміджу бренда та його суббрендів

*С.В. Співаковський, к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки,
Університет економіки та права «КРОК»*

Sergey_spi@yahoo.com

Методологія дослідження. За допомогою глибинних якісних методів досліджень вивчено сприйняття споживачами іміджу торгової марки «Живчик» та її суббрендів у групі товарів безалкогольних напоїв. Для оцінки позиціонування бренда використано методи системного підходу та порівняльного аналізу.

Результати. У статті досліджено сприйняття споживачами іміджу торгової марки «Живчик» у групі товарів безалкогольних напоїв, на який впливають іміджі окремих суббрендів цієї марки та імідж материнської марки «Оболонь». Визначено позицію, яку посідає «Живчик» у свідомості споживачів у своїй продуктивній категорії.

Новизна. Виявлено особливості сприйняття споживачами торгової марки «Живчик» порівняно з основними конкурентами в категорії продукції безалкогольних напоїв, визначено місце, яке посідає «Живчик» у своїй продуктивній категорії. Виявлено та оцінено фактори конкурентоспроможності напою «Живчик» із групами «соки» та «соковмісні напої».

Практична значущість. На підставі отриманих результатів досліджень з метою підвищення якості сприйняття торгової марки «Живчик» та зміцнення ринкових позицій марки запропоновано рекомендації стосовно подальшого розвитку бренда завдяки розширенню портфеля суббрендів торгової марки. Це сприятиме підвищенню конкурентоспроможності торгової марки вітчизняного виробника безалкогольних напоїв – компанії «Оболонь».

Анализ восприятия имиджа бренда и его суббрендов

*С.В. Спиваковский, к.э.н., доцент кафедры международной экономики,
Университет экономики и права «КРОК»*

Sergey_spi@yahoo.com

Методология исследования. С помощью глубинных качественных методов исследований изучено восприятие потребителями имиджа торговой марки «Живчик» и ее суббрендов в группе товаров безалкогольных напитков. Для оценки позиционирования бренда использованы методы системного подхода и сравнительного анализа.

Результаты. Исследовано восприятие потребителями имиджа торговой марки «Живчик» в группе товаров безалкогольных напитков, на который влияют имиджи отдельных суббрендов этой марки и имидж материнской

марки «Оболонь». Определена позиция, которую занимает «Живчик» в сознании потребителей в своей продуктовой категории.

Новизна. Выявлены особенности восприятия потребителями торговой марки «Живчик» по сравнению с основными конкурентами в категории продукции безалкогольных напитков, определено место, которое занимает «Живчик» в своей продуктовой категории. Выявлены и оценены факторы конкурентоспособности напитка «Живчик» с группами «соки» и «сокосодержащие напитки».

Практическая значимость. На основании полученных результатов исследований с целью повышения качества восприятия торговой марки «Живчик» и укрепления ее рыночных позиций предложены рекомендации по дальнейшему развитию бренда путем расширения портфеля суббрендов торговой марки. Это будет способствовать повышению конкурентоспособности торговой марки отечественного производителя безалкогольных напитков – компании «Оболонь».

UDC 339.138

Brand and Its Subbrands Image Perception Analysis

*S.V. Spivakovskiy, Ph.D. in Economics, Associate Professor
of International Economy Department,
“KROK” University
Sergey_spi@yahoo.com*

Research Methodology: By means of in-depth qualitative research methods the consumer perception of “Zhyvchyk” brand and its subbrands images in the product group of soft drinks has been examined. To assess the brand positioning, the systematic approach and comparative analysis methods have been used.

Results: This paper investigates the consumer perception of “Zhyvchyk” brand image in the product group of soft drinks, which is affected by the images of its individual sub-brands and the image of the “Obolon” parent brand. The position, which “Zhyvchyk” takes in its product category in the consumers’ minds has been defined.

Novelty: The peculiarities of consumer perception of “Zhyvchyk” brand have been compared to its main competitors in the product category of soft drinks, the place which “Zhyvchyk” holds in its product category has been defined. There have been identified and evaluated the determinants of competitiveness of drink “Zhyvchyk” with “juice” and “juice drinks” product categories.

Practical Significance: Based on the results of research, in order to improve the quality perception of “Zhyvchyk” brand and strengthen its market position there have been offered the recommendations for further development of the brand by expanding the portfolio of trademark sub-brands. This will increase the competitiveness of the Ukrainian producer of soft drinks “Obolon”.

Стратегія розвитку митної служби України на 2010-2015 рр. Планування та реалії

*А.В. Тимошенко, голова Наглядової ради
Громадської організації «Довгі Літа»
avt1979@mail.ru*

Методологія дослідження. За допомогою системного підходу досліджено ефективність реформування та стратегії розвитку митної служби, їхній вплив на стан економічної безпеки України.

Результати. Проаналізовано становлення та сучасний стан митної безпеки країни як складової економічної безпеки. Оцінено стан забезпечення й особливості реалізації митної безпеки в Україні. Запропоновано механізми оптимізації розвитку митної безпеки в забезпеченні економічної безпеки. Розкрито переваги та недоліки комплексної програми розвитку митної служби України.

Новизна. Розкрито об'єктивні передумови формування митної безпеки в економічній безпеці держави. Проаналізовано практичну діяльність митної служби з питань виконання державних програм, плюси і мінуси довгострокових планів, обсяги їх фінансування, державну й міжнародну допомогу митним органам у виконанні поставлених перед ними завдань.

Практична значущість. На підставі вдосконаленої методології дослідження митної складової економічної безпеки держави розроблено практичні рекомендації, що є науковою базою для формування прогнозів, стратегій і програм довгострокового розвитку митних органів України. Це сприятиме підвищенню рівня митної та економічної безпеки країни.

Стратегия развития таможенной службы Украины на 2010-2015 гг. Планирование и реалии

*А.В. Тимошенко, председатель Наблюдательного совета
Общественной организации «Многие Лета»
avt1979@mail.ru*

Методология исследования. С помощью системного подхода исследована эффективность реформирования и стратегии развития таможенной службы, их влияние на состояние экономической безопасности Украины.

Результаты. Проанализированы становление и современное состояние таможенной безопасности страны как составной экономической безопасности. Оценено состояние обеспечения и особенности реализации таможенной безопасности в Украине. Предложены механизмы оптимизации развития таможенной безопасности в обеспечении экономической безопасности.

Раскрыты преимущества и недостатки комплексной программы развития таможенной службы Украины.

Новизна. Раскрыты объективные предпосылки формирования таможенной безопасности в экономической безопасности государства. Проанализирована практическая деятельность таможенной службы по вопросам выполнения государственных программ, плюсы и минусы долгосрочных планов, объемы их финансирования, государственная и международная помощь таможенным органам в исполнении поставленных перед ними задач.

Практическая значимость. На основании усовершенствованной методологии исследования таможенной составляющей экономической безопасности государства разработаны практические рекомендации, которые являются научной базой для формирования прогнозов, стратегий и программ долгосрочного развития таможенных органов Украины. Это будет способствовать повышению уровня таможенной и экономической безопасности страны.

UDC 338.246.87 (477)

Strategy of customs service of Ukraine development for 2010-2015. Planning and realities

*A.V. Tymoshenko, Chairman of the Supervisory Board of Public Organization «Dovhi Lita», («Many Years»)
avt1979@mail.ru*

Research Methodology: With the help of the systemic approach the efficiency of reformation and strategy of custom service development, as well as their influence on the state of economic security of Ukraine were investigated.

Results: The establishment and modern state of the country customs security as a component of economic security were analyzed. The state of provision and features of realization of customs security of Ukraine were evaluated. The mechanisms of the optimization of customs security development in the provision of economic security were offered. Advantages and lacks of the complex program of customs service of Ukraine development were exposed.

Novelty: Objective pre-conditions of the customs security formation in the state economic security were exposed. Practical activity of customs service on questions of the implementation of the governmental programs, pluses and minuses of long-term plans, volumes of their financing, state and international help to customs authorities in the execution of the tasks put before them were analyzed.

The practical significance: On the basis of the improved methodology of the research of customs constituent of the state economic security the practical recommendations, which are a scientific basis for the formation of forecasts, strategies and programs of long-term development of custom authorities of Ukraine, were developed. It will promote the increase the level of customs and state economic security.

Методика моніторингу надзвичайних ситуацій соціального характеру

*І.О. Чернозубкін, к.т.н., доцент кафедри міжнародних відносин,
інформації та бізнесу,*

*Університет економіки та права «КРОК»
4ia1003@gmail.com*

Методологія дослідження. За допомогою системного аналізу єдиної державної системи цивільного захисту України досліджено питання моніторингу надзвичайних ситуацій, зокрема соціального характеру. Аналітичними методами (експертного оцінювання, аналізу ієрархій, статистики) проведено інтегральну оцінку рівня небезпеки в районі конфлікту (надзвичайної ситуації).

Результати. Проаналізовано сучасний стан моніторингу надзвичайних ситуацій. Визначено основні завдання моніторингу надзвичайних ситуацій соціального характеру, що пов'язано із загрозою або виникненням соціального конфлікту, який вимагає застосування спеціальних, у тому числі силових, заходів і засобів для його недопущення або ліквідації наслідків. Запропоновано аналітичну методику, яка завдяки використанню нескладних математичних залежностей дає змогу обґрунтувати варіанти рішень під час здійснення моніторингу в районі соціального конфлікту (надзвичайної ситуації). Обґрунтовано основні обмеження щодо застосування запропонованої методики.

Новизна. Запропоновано новий методичний підхід до моніторингу надзвичайних ситуацій соціального характеру, який ґрунтується на використанні апробованих аналітичних методах аналізу.

Практична значущість. Розроблено методику, результатом якої є інтегральна оцінка рівня небезпеки (кращий сценарій дій) у районі конфлікту (надзвичайної ситуації) на основі збору та обробки інформаційних повідомлень, що надходять з різних джерел за певні проміжки часу. Методика має обмеження щодо застосування в умовах надзвичайних ситуацій соціального характеру, які потребують миттєвих дій, розвиваються або відбуваються в стислі терміни.

Методика мониторинга чрезвычайных ситуаций социального характера

*И.А. Чернозубкин, к.т.н., доцент кафедры международных отношений, информации и бизнеса,
Университет экономики и права «КРОК»
4ia1003@gmail.com*

Методология исследования. С помощью системного анализа единой государственной системы гражданской защиты Украины исследован вопрос мониторинга чрезвычайных ситуаций, в том числе социального характера. Аналитическими методами (экспертной оценки, анализа иерархий, статистики) проведена интегральная оценка уровня безопасности в районе конфликта (чрезвычайной ситуации).

Результаты. Проанализировано современное состояние мониторинга чрезвычайных ситуаций. Определены основные задачи мониторинга чрезвычайных ситуаций социального характера, которые связаны с угрозой или возникновением социального конфликта, требующего применения специальных, в том числе силовых, мер и средств для его недопущения или ликвидации последствий. Предложена аналитическая методика, которая благодаря использованию несложных математических зависимостей позволяет обосновать варианты решений при осуществлении мониторинга в районе социального конфликта (чрезвычайной ситуации). Обоснованы основные ограничения по применению предлагаемой методики.

Новизна. Предложен новый методологический подход к мониторингу чрезвычайных ситуаций социального характера, базирующийся на использовании апробированных аналитических методов анализа.

Практическая значимость. Разработана методика, результатом которой является интегральная оценка уровня безопасности (адекватный сценарий действий) в районе конфликта (чрезвычайной ситуации) на основе сбора и обработки информационных сообщений, поступающих из различных источников за определенные промежутки времени. Методика имеет ограничения по применению в условиях чрезвычайных ситуаций социального характера, требующих мгновенных действий, развивающихся или проходящих в сжатые сроки.

Monitoring Methodology of Emergency of Social Character

*I. Chernozubkin, PhD in Economics, Assistant Professor
of International Relations, Information and Business Department,
“KROK” University
4ia1003@gmail.com*

Research Methodology. Through systemic analysis of a unified state system of civil defense in Ukraine the issue of emergency situations monitoring, including social emergency is investigated. By means of analytical methods (expert evaluation, hierarchy analysis, statistics) integrated assessment of the level of danger in the area of conflict (emergency) is made.

Results. The current state of emergency monitoring is analyzed. The main tasks of emergency monitoring of social character that are related to a threat or social conflict occurrence, requiring the use of special, including force, measures and methods to prevent or eliminate its consequences are determined. An analytical method that, through the use of simple mathematical functions allows sound solutions in monitoring in the area of social conflict (emergency) is offered. The main restrictions on proposed methodology application are substantiated.

Novelty. A new methodological approach to monitoring of emergencies of social character, based on the use of application of analytical methods of analysis is offered.

Practical Significance. The methodology which results in a cumulative assessment of the level of security (adequate action script) in the conflict area (emergency) on the basis of collecting and processing data messages coming from different sources for specific intervals is developed. The methodology has restrictions on application within emergency situations of social character, demanding instant action, developing or passing in a tight schedule.

Зміст

Розділ 1 Економічна теорія

<i>Горбачук О.І.</i> Світові емпіричні дослідження щодо впливу інструментів економічної дипломатії на рівень економічної безпеки держави	3
<i>Клокар О.О.</i> Формування заходів ефективної державної підтримки відтворення ресурсного потенціалу аграрного сектору економіки	6
<i>Коцій О.В., Ворончак І.О.</i> Моделювання розвитку соціальної відповідальності бізнесу регіону	9
<i>Родіонов П.Ю.</i> Перспективи розвитку агропромислового комплексу України в умовах інформаційної економіки	11
<i>Рокоча В.В.</i> Економічні інтереси та цінності як системоутворюючий елемент національної економічної безпеки	13
<i>Румик І.І.</i> Ресурсне забезпечення продовольчої безпеки	15
<i>Терехов В.І., Одягайло Б.М.</i> Інноваційні ринки України в системі підвищення конкурентоспроможності та безпеки національної економіки	18
<i>Шайдоров О.І.</i> Основні загрози економічної безпеки держави та шляхи зменшення їх руйнівного впливу	21

Розділ 2 Фінанси

<i>Грушко В.І., Ганушак Т.В.</i> До питання методології прогнозування фінансової безпеки суб'єктів підприємницької діяльності	24
<i>Кудак В.М.</i> Збалансованість страхового портфелю, як ключовий фактор фінансово-економічної безпеки страховика	27
<i>Тулуш Л.Д.</i> Оподаткування нерухомості в Україні: проблеми запровадження та перспективи функціонування	30

Розділ 3 Міжнародна економіка

<i>Дубиківський С.Л.</i> Становлення моделей економічної безпеки країн в інформаційному суспільстві	33
<i>Кабанов В.Г., Цеків К.В.</i> Трансформаційні перетворення банківського сектору Євросоюзу в посткризовий період	35
<i>Терещук В.І.</i> Статистичні бази даних міжнародних організацій як джерело інформації щодо розвитку туристичної індустрії	37

Розділ 4 Економіка підприємства

<i>Андрієнко В.М.</i> Сучасні підходи до розуміння поняття «безпека праці» та «безпека праці будівельного підприємства»	39
---	----

<i>Ваганов К.Р.</i> Теоретичні аспекти оцінки конкурентоспроможності підприємства в умовах міжнародної інтеграції.....	42
<i>Лелюк О.О.</i> Підходи до формування капіталу аграрних та агропромислових підприємств.....	45
<i>Луцан О.М.</i> Сучасний стан нормативно-правового забезпечення обліку витрат маркетингової діяльності підприємства.....	48
<i>Оласюк Г.П.</i> Оцінка рівня економічної безпеки фармацевтичних компаній України в національному конкурентному середовищі.....	50
<i>Пазєєва Г.М.</i> Декомпозиція потенціалу економічної безпеки підприємства ...	53
<i>Ромашко О.М.</i> Особливості управлінського обліку витрат підприємства.....	56
<i>Тревого О.І.</i> Розвиток машинобудівних підприємств: сутність, процес і принципи.....	58
<i>Тринька Л.Я.</i> Обліково-аналітична діяльність суб'єктів господарювання: сутність та складові.....	61

Розділ 5 Менеджмент і маркетинг

<i>Андрєєва В.А.</i> Базові принципи та алгоритм розробки стратегії забезпечення еколого-економічної безпеки регіону в мовах сталого розвитку.....	64
<i>Алькема В.Г., Коченко К.А.</i> Брендінгові стратегії в забезпеченні ефективності інноваційного підприємства.....	67
<i>Больботенко І.В.</i> Методичні засади організації системи економічної безпеки суб'єктів аудиторської діяльності.....	70
<i>Павлова І.І.</i> Якісна характеристика видів мотивації персоналу.....	73
<i>Співаковський С.В.</i> Аналіз сприйняття іміджу бренду та його суббрендів.....	75
<i>Тимошенко А.В.</i> Стратегія розвитку митної служби України на 2010-2015 рр. Планування та реалії.....	77
<i>Чернозубкін О.І.</i> Методика моніторингу надзвичайних ситуацій соціального характеру.....	79

Содержание

Раздел 1 Экономическая теория

<i>Горбачук А.И.</i> Мировые эмпирические исследования по влиянию инструментов экономической дипломатии на уровень экономической безопасности государств.....	3
<i>Клокар О.А.</i> Формирование мероприятий эффективной государственной поддержки воссоздания ресурсного потенциала аграрного сектора экономики.....	6
<i>Кощий О.В., Ворончак И.О.</i> Моделирование развития социальной ответственности бизнеса региона.....	9
<i>Родионов П. Ю.</i> Перспективы развития агропромышленного комплекса Украины в условиях информационной экономики.....	11
<i>Рокоча В.В.</i> Экономические интересы и ценности как системообразующий элемент национальной экономической безопасности.....	13
<i>Румык И.И.</i> Ресурсное обеспечение продовольственной безопасности.....	15
<i>Терехов В.И., Одягайло Б.М.</i> Инновационные рынки Украины в системе повышения конкурентоспособности и безопасности национальной экономики.....	18
<i>Шайдоров А.И.</i> Основные угрозы экономической безопасности государства и пути уменьшения их разрушительного влияния.....	21

Раздел 2 Финансы

<i>Грушко В.И., Ганущак Т.В.</i> К вопросу методологии прогнозирования финансовой безопасности субъектов предпринимательской деятельности	24
<i>Кудак В.М.</i> Сбалансированность страхового портфеля как ключевой фактор финансово-экономической безопасности страховщика.....	27
<i>Тулуш Л.Д.</i> Налогообложение недвижимости в Украине: проблемы введения и перспективы функционирования.....	30

Раздел 3 Международная экономика

<i>Дубиковский С.Л.</i> Становление моделей экономической безопасности стран в эпоху информационного общества.....	33
<i>Кабанов В.Г., Цеков К.В.</i> Трансформационные преобразования банковского сектора Евросоюза в посткризисный период.....	35
<i>Терецук В.И.</i> Статистические базы данных международных организаций как источник информации о развитии туристической индустрии.....	37

Раздел 4 Экономика предприятия

<i>Андриенко В.Н.</i> Современные подходы к изучению понятия «безопасность труда» и «безопасность труда строительного предприятия»	39
<i>Ваганов К.Г.</i> Теоретические аспекты оценки конкурентоспособности предприятия в условиях международной интеграции	42
<i>Лелюк О.О.</i> Подходы к формированию капитала аграрных и агропромышленных предприятий	45
<i>Лукан А.М.</i> Современное состояние нормативно-правового обеспечения учета затрат маркетинговой деятельности предприятия	48
<i>Оласюк А.П.</i> Оценка уровня экономической безопасности фармацевтических компаний Украины в национальной конкурентной среде	50
<i>Пазеева А.М.</i> Декомпозиция потенциала экономической безопасности предприятия	53
<i>Ромашко О.М.</i> Особенности управленческого учета расходов предприятия... 56	
<i>Тревого Е.И.</i> Развитие машиностроительных предприятий: сущность, процесс и принципы	58
<i>Тринька Л.Я.</i> Учетно-аналитическая деятельность субъектов хозяйствования: сущность и составляющие	61

Раздел 5 Менеджмент и маркетинг

<i>Андреева В.А.</i> Базовые принципы и алгоритм разработки стратегии обеспечения эколого-экономической безопасности региона в условиях устойчивого развития	64
<i>Алькема В.Г., Коченко К.А.</i> Брендинговые стратегии в обеспечении эффективности инновационного предприятия	67
<i>Большотенко И.В.</i> Методические основы организации системы экономической безопасности субъектов аудиторской деятельности	70
<i>Павлова И.И.</i> Качественная характеристика видов мотивации персонала	73
<i>Спиваковский С.В.</i> Анализ восприятия имиджа бренда и его суббрендов	75
<i>Тимошенко А.В.</i> Стратегия развития таможенной службы Украины на 2010-2015 гг. Планирование и реалии	77
<i>Чернозубкин И.А.</i> Методика мониторинга чрезвычайных ситуаций социального характера	79

Contents

Chapter 1 *Economics*

<i>Horbachuk O.I.</i> World Empirical Studies Concerning the Impact of the Tools of Economic Diplomacy on the Level of State Economic Security.....	3
<i>Klokar O.O.</i> Forming of Measures of Effective State Support for Reproduction of Resource Potential in the Agricultural Sector of Economy	6
<i>Koshchiy O.V., Voronchak I.O.</i> Modeling of region business corporate social responsibility development	9
<i>Rodionov P.</i> Prospects of Ukrainian Agroindustrial Complex Development in the Conditions of Informative Economics	11
<i>Rokocho V.V.</i> Economic interests and values as a core element of national economic security	13
<i>Rumyk I.</i> Resource Provision of Food Security	15
<i>Terekhov V.I., Odiahailo B.M.</i> Innovative markets of Ukraine in the increasing system of the national economy competitiveness and security	18
<i>Shaydorov O.</i> The Most Vulnerable Threats of State Economic Security and the Ways of their Destructive Influence Diminishing	21

Chapter 2 *Finances*

<i>Hrushko V., Ganushchak T.</i> Concerning the Issue of Methodology of the Finance Security Foreseeing of the Enterprise Activity Entities	24
<i>Kudak V.M.</i> Equation of insurance portfolio as a key factor of the underwriter's financial and economic security	27
<i>Tulush L.D.</i> Taxation of real estate in Ukraine: problems and prospects of the implementing and operation.....	30

Chapter 3 *International Economics*

<i>Dubykivskiy S.L.</i> The formation of the countries economic security models in the information society.....	33
<i>Kabanov V.H., Tsekov K.V.</i> Transformations of the banking sector of the European Union in post-crisis period.....	35
<i>Tereshchuk V.I.</i> Statistical Databases of International Organizations as a Source of Information on Tourism Industry Development	37

Chapter 4 *Business Economics*

<i>Andrienko V.</i> New approaches to the study of the concept of “work's safety” and “safety of labour of a buildenterprise”	39
---	----

<i>Vahanov K.H.</i> Theoretical aspects of enterprises competitiveness assessment in terms of international integration	42
<i>Leliuk O.</i> Methodical Approaches to Formation of Agrarian and Agroindustrial Enterprises Capital	45
<i>Lukan O.</i> Modern State of Regulatory and Legal Provision of Expenses Accounting of Enterprise Activity Marketing	48
<i>Olasiuk A.</i> Evaluation of the Economic Security Level of Pharmaceutical Companies of Ukraine in the National Competitive Environment	50
<i>Pazieieva A.</i> Decomposition of Enterprise Economic Security Potential.....	53
<i>Romashko O.</i> Management Accounting Peculiarities of Enterprise Expenses	56
<i>Trevogo E.</i> Development of Machine-building Enterprises: Essence, Process and Principles	58
<i>Trynka L.</i> Accounting and Analytical Activity of Economic Entities: Essence and Components	61

Chapter 5 Management and Marketing

<i>Andriieva V.</i> Basic Principles and Algorithm of Strategy Development of Ecological and Economic Security Provision of the Region in the Conditions of Sustainable Development	64
<i>Alkema V., Kochenko K.</i> Branding Strategies in Ensuring of Innovative Enterprise Efficiency	67
<i>Bolbotenko I.V.</i> Methodological principles of the audit entities economic security organization.....	70
<i>Pavlova I.</i> Qualitative Characteristics of Personnel Motivation Types	73
<i>Spivakovskiy S.V.</i> Brand and Its Subbrands Image Perception Analysis.....	75
<i>Tymoshenko A.V.</i> Strategy of customs service of Ukraine development for 2010-2015. Planning and realities	77
<i>Chernozubkin I.</i> Monitoring Methodology of Emergency of Social Character.....	79

Міжнародне фахове видання

ВЧЕНІ ЗАПИСКИ
УНІВЕРСИТЕТУ «КРОК»

Випуск тридцять шостий

Реферати статей

Відповідальний секретар *Г.М. Пазєєва*
Літературне редагування *Г.О. Яворська*
Комп'ютерна верстка *В.І. Гришаков*

Підписано до друку 19.11.2014 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 5,12. Обл.-вид. арк. 3,68. Наклад 500 прим.
Зам. 57.

Університет економіки та права «КРОК»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру ДК № 613 від 25.09.2001 р.

Надруковано департаментом поліграфії
Університет економіки та права «КРОК»
місто Київ, вулиця Лагерна, 30-32
тел.: (044) 455-69-80
e-mail: polygrafia.krok@gmail.com